

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Bakalářská práce

2018

František Typovský

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

**Žurnalistické postupy v politicko-satirických
pořadech v USA**

Bakalářská práce

Autor práce: František Typovský

Studijní program: Mediální a komunikační studia

Vedoucí práce: PhDr. Václav Moravec, Ph.D. et Ph.D.

Rok obhajoby: 2018

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 10.5. 2018

František Typovský

Bibliografický záznam

TYPOVSKÝ, František. *Žurnalistické postupy v politicko-satirických pořadech v USA*. Praha, 2018. 64 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Václav Moravec, Ph.D. et Ph.D.

Rozsah práce: 89 321 znaků (včetně mezer)

Abstrakt

Tato bakalářská práce má za cíl prozkoumat žurnalistické postupy ve třech amerických politicko-satirických pořadech – The Daily Show, Last Week Tonight a The Late Show. Autor hledá společné rysy všech tří zkoumaných pořadů, snaží se je charakterizovat, zasadit do mediálního kontextu Spojených států amerických a popsat čtenáři způsoby, kterými tyto pořady skrze politickou satiru kombinují publicistiku, investigativní žurnalistiku a humor. Vzhledem k tomu, že se tato práce zabývá americkými pořady, je v ní využito především zahraniční odborné literatury. Toto dílo má dvě velké části – teoretickou a praktickou. V teoretické pasáži se autor věnuje definici žánru satira, zmiňuje její využití v politice a vztah satiry mezi žurnalistikou a humorem. Teoretická část pokračuje popisem jednotlivých žurnalistických postupů a vysvětlením pozice zkoumaných pořadů na pomezí investigativní žurnalistiky a komického humoru. V praktické části dochází k analýze zkoumaných pořadů, autor nejprve popisuje stavbu a kompozici pořadů, následně svá tvrzení dokládá na konkrétních případech. V praktické části je využito ve velké míře videomateriálů a jejich textových přepisů. Autor se také snaží jednotlivé pořady čtenáři ilustrovat skrze obrazové přílohy.

Abstract

This thesis aims to examine the journalistic approaches in three American political satire television shows – The Daily Show, Last Week Tonight and The Late Show. The author searches the common features of the three examined shows, tries to characterize them, and place them into the media context of the United States of America. The author describes to the reader how these shows, through political satire, combine opinion journalism, investigative journalism and humour. Because this thesis deals with American shows, it mostly uses foreign professional literature. This work has two large parts – theoretical and practical. In the theoretical passage, the author tries to define satire as a genre, mentions its use in politics and the relationship satire plays between journalism and humour. The theoretical part continues with the description of the particular journalistic approaches used in these shows and contains the explanation of

the position of the examined shows in regards to the approaches these shows use bordering between investigative journalism and comedic humour. In the practical part the examined shows are being analyzed, in the first instance the author describes the construction and composition of these shows, and then documents his claims on concrete evidence. The practical part uses video materials and its transcriptions to a large extent. The author tries to illustrate the shows through picture attachments.

Klíčová slova

satira, politická satira, žurnalistika, humor, The Daily Show, Last Week Tonight, The Late Show, televizní pořad, politika

Keywords

satire, political satire, journalism, humour, The Daily Show, Last Week Tonight, The Late Show, TV show, politics

Title

Journalistic approaches in political-satirical TV shows in the USA

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu své práce PhDr. Václavu Moravcovi, Ph.D. et Ph.D. za pomoc při schvalování diplomových tezí a za trpělivost při odevzdávání textových materiálů. Zároveň děkuji své rodině, především matce za to, že i v nelehkých časech pevně drží rodinné kormidlo.

Obsah

1. Úvod	3
2. Teoretická část	5
2.1. <i>Satira</i>	5
2.1.1. <i>Vztah mezi satirou a žurnalistikou</i>	7
2.2. <i>Dějiny a kontext amerických televizních politicko-satirických pořadů</i>	10
2.3. <i>Žurnalistické postupy v politicko-satirických pořadech v USA</i>	12
2.4. <i>Investigativní žurnalistika versus humor</i>	13
3. Praktická část	15
3.1. The Daily Show with Jon Stewart	15
3.1.1. <i>Analýza pořadu</i>	15
3.1.2. <i>Konkrétní příklady</i>	18
3.2. The Daily Show with Trevor Noah	22
3.2.1. <i>Analýza pořadu</i>	22
3.2.2. <i>Konkrétní příklady</i>	23
3.3. Last Week Tonight with John Oliver	25
3.3.1. <i>Analýza pořadu</i>	25
3.3.2. <i>Konkrétní příklady</i>	29
3.4. The Late Show with Stephen Colbert	33
3.4.1. <i>Analýza pořadu</i>	33
3.4.2. <i>Konkrétní příklady</i>	36
4. Závěr	41
5. Summary	42
6. Seznam zkratk	44
7. Použitá literatura	45
7.1. <i>Bibliografie</i>	45
7.2. <i>Webové zdroje</i>	46
7.3. <i>Využití akademické práce</i>	49
7.4. <i>Využití audiovizuální zdroje</i>	50
8. Teze bakalářské práce	52

9. Seznam příloh.....	55
------------------------------	-----------

1. Úvod

Politická satira zažívá v posledních letech velký rozmach. Tento žánr, který stojí na pomezí publicistiky a komického humoru, komentuje a zesměšňuje dění v politice i ve společnosti. Ačkoli se politicko-satirické pořady objevují napříč celým světem, audiovizuální politická satira má své kořeny v USA. Vlnu zájmu o tento žánr odstartoval pořad *Saturday Night Live* v roce 1975, opravdový boom zažil především díky relaci *Politically Incorrect with Bill Maher* v devadesátých letech a na přelomu tisíciletí, následně v nastoleném trendu pokračovaly pořady jako *The Daily Show* a *The Colbert Report*. V posledních letech lze sledovat zvýšený zájem o pořady, které uvádějí bývalí korespondenti *The Daily Show – Last Week Tonight with John Oliver* a *The Late Show with Steven Colbert*. Právě tyto pořady slouží jako vzor pro zakládání nových relací, například také v českém mediálním prostředí. O svou vlastní politicko-satirickou show se pokouší Jindřich Šídlo ve *Šťastném pondělí*, dříve na internetu vystupoval Konstantin Sulimenko se svými *Hroty týdne*.

Teoretický rámec práce se také snaží nabídnout definici pojmu satira, což nabízí základ pro další výzkum a aplikování pojmu na zkoumané subjekty. K tomu nejvíce napomáhá *Encyklopedie literárních žánrů* od Dagmar Mocné, Josefa Peterky a kol. (2004) a *Lexikon literárních pojmů* od Libora Pavery a Františka Všetického (2002). Nabízí totiž základní definici toho, co satira znamená a představuje, jmenuje také jednotlivé příklady. Vzhledem k tomu, že se dílo jak kolektivu kolem Mocné a Peterky, tak Pavery a Všetického snaží mapovat převážně českou literární satirickou scénu, je třeba přistoupit k cizojazyčným dílům. Práce využívá převážně *Entertaining politics: new political television and civic culture* (Jones, 2005), *Politics is a Joke! How TV comedians are remaking political life* (Lichter, et al., 2015) a *Media Literacy and Semiotics* (Gaines, 2010). Kromě definice pojmu satira se tato práce zabývá pozicí satiry mezi publicistikou a komickým humorem. Na základě odborné literatury vysvětluje tato práce, proč se politicko-satirické pořady pohybují v nové sféře žurnalistiky, tzv. postžurnalistice.

Tato bakalářská práce se věnuje audiovizuální politické satirě v americkém mediálním prostředí. Ve své teoretické části krátce zmiňuje vznik a vývoj tohoto žánru

ve Spojených státech, ve své úvodní části popisuje roli politické satiry po teroristických útocích z 11. září roku 2001, které změnilý ráz Spojených států jako země i národa.

Dalším bodem teoretické části této práce jsou také žurnalistické postupy jednotlivých pořadů. V této pasáži se dílo opírá převážně o *Media Literacy and Semiotics* (Gaines, 2010). Práce vysvětluje, jakým způsobem moderátoři a autorské týmy popisovaných pořadů skládají jednotlivé informace dohromady, a jakých postupů se při skladbě drží.

Závěrečná pasáž teoretické části tohoto díla popisuje pozici všech tří popisovaných pořadů na tenké hranici mezi investigativní žurnalistikou a humorem. Ačkoli sám John Oliver kategoricky odmítá, že by byl novinářem, a označuje se za komika, snaží se tato práce kromě jeho pohledu nabídnout také vhléd z druhé strany, přičemž využívá citací Olivera pro americké televizní stanice či magazíny.

Následně se tato bakalářská diplomová práce v praktické části věnuje analýze jednotlivých pořadů. Byť v úvodu zmiňuje pořad *Politically Incorrect with Bill Maher*, jako hlavní výchozí bod práce popisuje *The Daily Show with Jon Stewart*, kde popisuje vznik tohoto pořadu, práce se také věnuje novodobé verzi *The Daily Show*, kdy štafetu po Jonu Stewartovi převzal mladý americký moderátor a komik Trevor Noah. Poté tato bakalářská diplomová práce popisuje programové složení *The Daily Show*, snaží se teoreticky popsat žurnalistické postupy, kterých dříve Jon Stewart, nyní Trevor Noah používali k pobavení diváků. Od *The Daily Show* se práce odráží k dalším dvěma politicko-satirickým pořadům, jejichž moderátoři původně vystupovali v *The Daily Show*, následně se osamostatnili a sami vyrazili na trh se svými pořady. Konkrétně se jedná o *Last Week Tonight with John Oliver* a *The Late Show with Steven Colbert*.

U *Last Week Tonight* sleduje práce nejprve krátce vznik pořadu, následně se přesouvá k postavě Johna Olivera jakožto moderátora, nosné tváře celé relace, a bývalého korespondenta *The Daily Show*. Vyjmenovává rozdíly mezi *The Daily Show* a *Last Week Tonight*, přičemž rozebírá, v čem se druhý pořad v pořadí liší. Práce poukazuje na odlišný styl humoru i skladby celého dílu v podání Johna Olivera, který oproti Jonu Stewartovi volí spíše one man show. Další část této práce pojednává o *The Late Show*, tedy dalším pořadu, jenž balancuje na hraně politické satiry a pozdně večerní talk-show, a který uvádí Stephen Colbert, další z bývalých korespondentů *The*

Daily Show. Podobně jako u *Last Week Tonight* se věnují krátce vzniku celé relace, následně analyzují shody i rozdíly s *The Daily Show*, díky kterým si Stephen Colbert rychle získal popularitu.

V další části této práce poté dochází k aplikování jednotlivých teoretických poznatků na dané situace a díly analyzovaných pořadů. U všech tří sledovaných relací vycházím z výše popsané teorie, kterou následně používám v praxi. Jak už bylo zmíněno, velký prostor nabízím rozdílům mezi *The Daily Show*, *Last Week Tonight* a *The Late Show*, u všech ale zmiňuji jejich role, konkrétní žurnalistické postupy i přístup k investigativní žurnalistice a humoru.

Závěr této bakalářské diplomové práce shrnuje celý text. Autor v něm znovu popisuje roli politicko-satirických pořadů, zároveň zmiňuje historii politické satiry, která sahá až do starověkého Egypta.

Oproti přiložené bakalářské tezi autor omezil sledovaný materiál, každý ze tří pořadů by totiž vydal na samostatnou diplomovou práci. U *The Daily Show* se věnuje poslední odvysílané sérii s Jonem Stewartem (rok 2015), aktuální s Trevorem Noahem (2018), u *Last Week Tonight* i *The Late Show* práce sleduje momentálně vysílanou sérii. Pátá řada *Last Week Tonight* se vysílá na jaře roku 2018, u *The Late Show* autor hodnotí pouze 73 dílů odvysílaných mezi 1.1. 2018–9.5. 2018.

2. Teoretická část

2.1. Satira

Původ slova satira není jasný, podle Pavery se Všetickou (2002, s. 322) však zřejmě vychází z latinského *satura*, tedy všehochuť, míchanice. Mocná, Peterka a kol. (2004, s. 612) dodávají, že původ slova satira se pojí latinským pojmem *lanx satura* – obětní mísou naplněnou různými plody a obětovanou bohyni Cereře.

Původně šlo o dramatickou frašku, později posměšnou báseň. S postupem doby se žánrová určitost satiry rozptýlila. Mluví se o ní v případě různých žánrů, jsou pro ni příznačné humor, komika a zároveň záměr porovnávat realitu s vysněným ideálem a kritizovat nedostatky reality. Mezi významné satiriky v literatuře patřili například Erasmus Rotterdamský, Karel Poláček, či Jonathan Swift (Pavera, Vsetička, 2002, s. 322).

Satira patří mezi nejstarší literární žánry. Vznikla již v antice, přičemž jako zakladatel je považován řecký filozof Mennipos.¹ Ten v dialozích spojujících vážné se směšným parodoval Homéra a Platona, vysmíval se lidské hlouposti a domýšlivosti filozofů a chválil prostý život (Mocná, Peterka a kol., 2004, s. 613).

Jedná se o komický výtvar, který odsuzuje záporné společenské jevy. Podle Orlického (2003, s. 119) je satira takový druh komična, který odhaluje záporné společenské jevy komickým způsobem a přímo nebo nepřímo je odsuzuje. Moderní satira je tvořena několika částmi. Jednou z nich je sarkasmus, kvalitativně vystupňovaná, sžíravá satira. Pouze tenká hranice leží mezi sarkasmem a ironií, Orlický však odmítá, že by sarkasmus byl vždy vystupňovanou ironií. Satira také obsahuje prvky parodie, tedy formy záměrného komična, která líčí něco hodnotného snižujícím a zesměšňujícím způsobem. Dále se se satirou pojí komická mystifikace, tedy komické klamání pomocí nepravdivé informace, komický paradox, tj. tvrzení obsahující protismysl a komická blasfemie, urážení prováděné zesměšňujícím způsobem (Orlický, 2003, s. 120-121). Mezi základní typy parodie patří karikování (zesměšňování pomocí zveličení charakteristických nedostatků) a samotné parodování, které napodobuje lidi, jejich vzhled, řeč a jednání, některé z těchto prvků nahrazuje prvky cizorodými, takže výsledkem jsou vedle zřetelných podobností také nepřehlédnutelné kontrasty (Orlický, s. 91-92).

Podle Mocné, Peterky a kol. (2004, s. 612) je satira komickým vyjádřením kritického postoje a jejím základem je kritický vztah vůči zobrazované skutečnosti, což ústí v despekt vůči ní. V satirě je klíčový obraz nepřítele, na jehož proměnách závisí vývoj žánru. Hodnotící intence je v satirě vyjádřena pomocí karikaturně deformovaného obrazu kritizovaných jevů, ironického komentáře a parodických postupů. Pochopení autorova záměru napomáhá zjednodušující stylizace reality, založená na nadsázce a kontrastu hodnotově protikladných jevů.

Vzhledem k tomu, že si satira klade za cíl odhalovat negativní jevy a přispívat k jejich destrukci, cílí nejčastěji na kauzy, které jsou ve světle veřejného dění. Satira zesměšňuje a paroduje zejména politiky a svět kolem nich, snaží se kritizovat svět, v němž lidé žijí a upozorňovat na jeho nedostatky (Mocná, Peterka a kol., 2004, s. 618).

¹ Odtud pojem *menippská satira*, charakteristická střídáním prózy a veršů, tzv. prosimetrem.

Satira se v literatuře projevuje v aforismech, epigramech, fraškách či komediích. V rámci žurnalistiky v novinách často vycházely útočné pamflety a zesměšňující komiksy. S nástupem audiovizuálních médií se satira, především politická, přesunula na televizní obrazovky a zažila ve druhé polovině 20. století velký nárůst popularity především v západní Evropě a Spojených státech amerických.

2.1.1. Vztah mezi satirou a žurnalistikou

Satira se tradičně pojí s žurnalistikou. Žánrově se satira nachází na hranici mezi komediálním humorem a publicistikou, většinou se snaží tyto dva styly kombinovat. Podle Ruše-Mohla (2005, s. 61) je satira lehkonožou sestrou komentáře, jedná se o jiskřivý příspěvek, který vyvolává úsměv, má mít pointu, ale smí být i kousavý nebo sarkastický. V literatuře se o satirická díla pokoušeli například George Orwell ve své *Farmě zvířat* (1948), nebo Jonathan Swift v *Gulliverových cestách* (1865). Satira jako žánr se ale zdaleka nezačala projevovat až v polovině 19. století v literatuře. Jak již zmiňuje předchozí podkapitola, satira jako literární žánr vznikla v antice, následně zažila velký rozmach ve starověkém Římě a své postavení si přenesla skrze středověk do novověku a moderní doby. Již ve starověkém Egyptě se však začaly objevovat malby zesměšňující otce budoucího faraona Tutanchamona, což značí, že lidé si dělali legraci ze svých panovníků ještě dříve. Kromě zmiňovaného Orwella a Swifta se mezi satiriky řadí také Erasmus Rotterdamský, Dante Alighieri (Lichter, et al., 2015, s. 5-6), či v českém prostředí Karel Havlíček Borovský.

Důležitým milníkem pro rozvoj jak satiry, tak žurnalistiky, byl vynález knihtisku v roce 1447 Johannesem Guttenbergem. Možnost masově šířit knihy a později od přelomu 16. a 17. století také pravidelné noviny, odstartovala popularitu satirické tvorby. Satira se tak objevila ve *Chvále bláznovství* od Erasma Rotterdamského, v Danteho *Božské komedii*, populární bylo také Voltairovo dílo *Candide*. V 19. století kromě již zmíněných *Gulliverových cest* stojí za povšimnutí osoba Thomase Nasta, amerického kreslíře, který poprvé zobrazil Republikánskou stranu jako slona, což je symbol, který platí i nyní (Lichter, et al., 2015, s. 7). Mezi zakladatele české satiry patří Karel Havlíček Borovský, ten ve svých dílech satiricky kritizoval byrokratickou moc tehdejšího rakousko-uherského aparátu. Mezi jeho nejznámější knihy patří *Král Lávra*, *Tyrolské elegie*, či *Epigramy*. Borovský zároveň před zatčením a odsunem do

vyhnanství v alpském Brixenu pracoval v Národních novinách a časopise Slovan, odkud také zesměšňoval Rakousko-Uhersko (Bednařík, et al., 2011, s. 80-82).

Satira má vrhat světlo na nepravosti ve společnosti, proto má tradičně místo i ve světě publicistiky. Ve světle politické satiry dlouho hrály zásadní roli politické komiksy, které převážně ve Spojených státech amerických zažily na konci 19. století a během první světové války značný rozvoj, který šel ruku v ruce se stále rostoucí popularitou penny press a yellow journalism². Na politických komiksech lze spatřit právě kombinaci humoru a žurnalistiky. Obrazová příloha většiny deníků v té době totiž doplňovala žurnalistická témata daného období, pouze je čtenářům přinášela skrze humorné komiksy. Tyto nakreslené humorné obrázky většinou vyjadřovaly princip dobrý – špatný, přičemž ten „špatný“ element je vyobrazěn jako něco, co čtenáře vystraší, například monstrum (Hess, Northrop, 2011, s. 52, 68-87). Komiksy dokážou vzbudit velkou vlnu reakcí i v současnosti. Příkladem budiž karikatura proroka Mohameda³, kterou v roce 2005 zveřejnil dánský deník *Jyllands-Posten*⁴, nebo teroristický útok na redakci satirického časopisu *Charlie Hebdo* v roce 2015⁵.

V audiovizuální žurnalistice se daleko více začali uplatňovat komici, především ti, kteří se dříve věnovali stand-upu. Mezi publicistikou a humorem leží tenká hranice, která se s nástupem mužů jako Jon Stewart či Bill Maher začala výrazně překračovat. Publicistika, jakkoli nese subjektivitu autora a vyjadřuje jeho názor, se stále drží základních etických pravidel žurnalistiky a využívá etických kodexů. Například *Syndikát novinářů*⁶ ve svém etickém kodexu uvádí právo občanů na včasné, pravdivé a nezkreslené informace, požaduje vysokou profesionalitu, důvěryhodnost, slušnost a

² Penny press byly levné noviny, které byly masově tištěny ve Spojených státech ve druhé polovině 19. století. Název mají podle ceny, stály jeden cent, což je činilo výhodnými oproti ostatním novinám. Yellow journalism označuje bulvární tisk, který se věnoval skandálům, senzacím a zločinům. Taktéž se stal populárním ve druhé polovině 19. století.

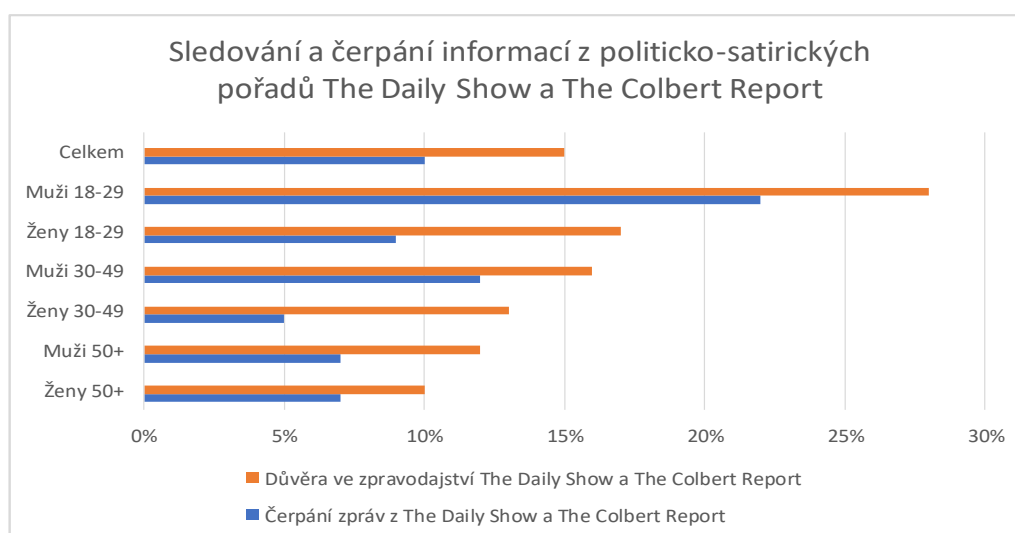
³ Viz Seznam příloh.

⁴ Karikatury proroka Mohameda zveřejnil dánský deník *Jyllands-Posten* 30. září roku 2005. Šlo o sérii 12 karikatur, které podráždily muslimský svět. Karikatury později otiskly redakce napříč celou Evropou, včetně MF Dnes a Hospodářských novin, v muslimském světě došlo k velkým protestům, celkově při nich zahynulo 139 lidí.

⁵ Útok na redakci časopisu *Charlie Hebdo* proběhl v Paříži 7. ledna roku 2015. Dva muži, bratři Kouachiové, vtrhli s automatickými zbraněmi do redakce, celkem zastřelili 12 lidí, včetně tří policistů. Teroristé si magazín vybrali kvůli jeho silnému protináboženskému cítění, na kresbách na titulní straně si často autoři časopisu dělali legraci i z muslimů.

⁶ Syndikát novinářů ČR (opětovně založen v roce 1989) je dobrovolnou profesionální, stavovskou i odborovou organizací novinářek a novinářů v České republice. Syndikát je politicky a konfesně neutrální, hlásí se k zásadám svobody a demokracie a ke svobodě tisku (Šubertová, Kašpar, 1996, s. 102)

serióznost novinářů (Syndikát novinářů, 2018). Humor se stále více přibližuje protikladu a je málokdy fér. Paradoxně, čím víc nefér daný vtip je, tím více platí na diváky. Proto se v odborné literatuře stále více řeší otázka, zdali moderátoři politicko-satirických pořadů jsou více novináři, nebo komici. Popisují totiž veřejně známé události, míchají však fakta a své názory, navíc používají ostrý, nevybíravý satirický humor, který se často vymyká novinářským pravidlům. Na druhou stranu jsou ale v očích veřejnosti vnímáni jako zdroj kredibility (Cutbirth, 2011, s. 35-37). Průzkum výzkumného centra Pew Research Center z října roku 2014 ukázal, že pro 28 % amerických mužů ve věkové skupině 18-29 let a pro 15 % celkové populace USA jsou pořady *The Daily Show* a dřívější *The Colbert Report* důvěryhodným zdrojem politických informací (Gottfried, Anderson, 2014). Výsledky průzkumu značí, že více než desetina Američanů hledá relevantní informace o politice v politicko-satirických pořadech. Proto se o těchto pořadech hovoří jako o nové formě žurnalistiky, tzv. post-žurnalistice. Politicko-satirické pořady v USA symbolizují krizi identity televizního zpravodajství, jelikož se zčásti jedná o cenný zdroj informací, zčásti o cirkusovou show, ale vždy sebepropagační. Proto začalo být v posledních letech těžké rozlišit cenné zprávy od těch manipulativních, a také ty pravdivé od falešných (Baym, 2010, s. 4).

(Pew Research Center, 2014)

Tato práce se zabývá americkou televizní politickou satirou, tedy žánrem, který v současnosti ve Spojených státech přitahuje velkou pozornost. Mezi nejznámější politicko-satirické pořady v USA patří kromě tří touto prací sledovaných pořadů také

Saturday Night Live, *The Opposition* nebo *The Onion News Network*.⁷ V českém mediálním prostředí pak uspěly relace *Česká soda* a *S politiky netančíme!*.

2.2. Dějiny a kontext amerických televizních politicko-satirických pořadů

Ačkoli to dnes zní neuvěřitelně, ještě do 80. let 20. století politický humor na amerických obrazovkách chyběl. Sitcomy, které vysílaly velké televizní korporace, málokdy zabředávaly do vod politické satiry. Vše změnila až stanice NBC⁸, která mimo prime-time začala v roce 1975 vysílat pořad *Saturday Night Live*. Tehdejší člen štábu Chevy Chase se proslavil parodováním tehdejšího prezidenta USA Geralda Forda, kterého představoval jako nemehlo, které přepadlo přes vlastní nohy a další objekty. To odstartovalo vlnu nástupu politické satiry, tehdejší moderátor *The Tonight Show* Johnny Carson začal ve svých úvodních monolozích používat krátké vtipy s punch line⁹, které „propichovaly“ politiky (Lichter et al., 2015, s. 13).

Carson se svými narážkami pokračoval i v průběhu 80. let a poprvé získal politické satire pozornost ze strany samotných politiků. Podle Lichtera (2015, s. 13-14) se manažer volební kampaně prezidentského kandidáta G.H.W. Bushe Lee Atwater zajímal o vtipy v Carsonových monolozích, aby viděl barometr toho, jak si jednotliví kandidáti vedli ve zbytku Ameriky, mimo Washington D.C.

Devadesátá léta pak odstartovala boom politické satiry ve Spojených státech amerických. Novou éru politických talk-show odstartoval hlavně moderátor a komik Bill Maher se svým pořadem *Politically Incorrect* v roce 1993, sekundovali mu jeho kolegové Arsenio Hall a Dennis Miller¹⁰ (Jones, 2005, s. 10). Hudební televize MTV navíc při hledání nových programů oslovila mladého stand-up komika Jona Stewarta, který se následně vypracoval do role moderátora *The Daily Show* (Belmont and Belcourt Biographies, 2012, s. 9).

Právě nástup *The Daily Show* v roce 1996 odstartoval velký zájem fanoušků a diváků o politickou satiru. Tu navíc přizivil také skandál tehdejšího amerického

⁷ The Onion News Network byl politicko-satirický televizní pořad, který běžel v roce 2011 na stanici Independent Film Channel. Tato relace patřila pod doménu The Onion, což je internetová platforma, která vydává satirické články naplněné sarkasmem. The Onion (v češtině „Cibule“) sídlí v Chicagu a byla založena v roce 1988, na web se přesunula v roce 1996.

⁸ Všechny zkratky shrnuje tato práce v oddílu „Seznam zkratek“.

⁹ Podrobně se pojmu „punch line“ tato práce věnuje v kapitole 3.3.

¹⁰ Arsenio Hall uváděl pořad *The Arsenio Hall Show* mezi lety 1989-1994 a 2003-2004 na stanici MTV, později CBS. Dennis Miller moderoval show *Dennis Miller Live* mezi lety 1994-2002 na stanici HBO.

prezidenta Billa Clintona se stážístkou Monicou Lewinskou¹¹ (Jones, 2005, s. 4). Následně pak Spojenými státy zahýbaly útoky z 11. září 2001. Američané byli šokováni terorismem, který se jich rázem přímo a citelně dotýkal. V konečném důsledku to vedlo k nárůstu popularity televizních komiků, kteří kritizovali politické špičky za liknavost v zabezpečování země (Jones, 2005, s. 4-6). Úplně prvotním efektem bylo paradoxně ukončení vysílání jednoho z nejsledovanějších pořadů 90. let – *Politically Incorrect with Bill Maher*. Když 17. září 2001 hostil Maher ve svém pořadu amerického novináře Dineshe D'Souzu¹² a oba pánové debatovali o teroristických útocích, Maher prohlásil: „*Oni nejsou zbabělci. To my jsme, když posíláme rakety a jsme 2000 mil daleko. To je zbabělé. Zůstat v letadle, když víte, že narazí do budovy, a říkejte si o tom, co chcete, zbabělé není* (Bohlen, 2001).“ V reakci na tato slova se na Mahera snesla vlna kritiky, a hlavně od stanice ABC, která tehdy pořad vysílala, odešli sponzoři, tím pádem musel odejít i Maher. Dlouho ale tento nyní dvaadesátiletý komik bez práce nezůstal. Od února roku 2003 až do nynějška uvádí na HBO relaci *Real Time with Bill Maher* (Jones, 2010, s. 65).

Odchod Billa Mahera zcela otevřel dveře k vzestupu na vrchol pro *The Daily Show*. Její moderátor Jon Stewart¹³ byl vůči aktu teroristů zdrženlivější a zaměřoval se spíše na kritiku prezidenta Bushe mladšího, který tehdy USA vedl. *The Daily Show* posbírala na začátku nového milénia spoustu trofejí, získala do roku 2005 dvě ceny Peabody Awards, sošku na Grammy (McCabe, Akass, 2007, s. 81-82) a sedmkrát opanoval Stewart a spol. Emmy (Emmy Awards, 2018). Popularitu politické satiry v USA ještě přiřivil Stephen Colbert, bývalý korespondent *The Daily Show*, který začal uvádět *The Colbert Report*, tedy politicko-satirický spin-off¹⁴ *The Daily Show* (Lichter et al., 2015, s. 211).

¹¹ Tehdejší americký prezident Bill Clinton čelil v roce 1998 obvinění, že praktikoval sex se stážístkou Monicou Lewinskou přímo uvnitř Bílého domu. Clinton nejprve obvinění odmítal, následně pod tíhou svědeckých výpovědí a důkazů přiznal orální sex mezi ním a Lewinskou. Snese se na něj vlna kritiky, a pouze díky demokratické většině v Senátu USA (Clinton byl demokrat) nečelil procesu o odvolání, v angličtině tzv. impeachmentu.

¹² Dinesh D'Souza je americký pravicový novinář indického původu, který kritizuje a komentuje dění ve společnosti. Během prezidentské kampaně v roce 2016 kritizoval Hillary Clintonovou a Demokratickou stranu, dříve se nebál opřít ani do prezidenta Baracka Obamy a jeho předchůdce George W. Bushe.

¹³ O osobě Jona Stewarta a jeho působení v moderátorském křesle *The Daily Show* se tato práce věnuje v kapitole 3.1.

¹⁴ Pojmem spin-off se rozumí dílo odvozené, které stojí na základech původního díla, nese jeho principy a myšlenky, které si však může upravovat. Nejčastěji se spin-off používá při televizních pořadech, zejména seriálech. Příkladem může být kromě zmiňovaného *The Colbert Report* například *Better Call Saul* (Radši zavolejte Saula), což je spin-off seriálu *Breaking Bad* (Perníkový táta).

Legraci si z politiky dělali i další korespondenti *The Daily Show*, někteří z nich pak odešli uvádět své vlastní pořady na konkurenční stanice. Tato práce kromě již zmíněného Stephena Colberta uvádí také Johna Olivera¹⁵, mezi známé korespondenty patřili také Steve Carell, Samantha Bee, či Jordan Klepper¹⁶. K politické satíře se hlásí také moderátoři večerních talk-show, mj. Jimmy Fallon, Jimmy Kimmel, Conan O'Brien a další.¹⁷

2.3. *Žurnalistické postupy v politicko-satirických pořadech v USA*

Jak již tato práce zmiňuje, 15 % Američanů důvěřuje pozdně večerním pořadům, které vnímá jako důvěryhodný zdroj informací. To dává právě těmto relacím důležitou roli ve formování společenských a politických názorů.

Politicko-satirické pořady vycházejí z tradičních žurnalistických postupů o tom, jak informovat o dané události, zároveň do vysílání zařazují prvky humoru, nejčastěji kontrastu, ironie a sarkasmu. Tyto pořady se příliš nezabývají seriózní politikou, jako spíše snahou o pobavení diváků. Způsoby popisování jednotlivých událostí ale ukazují, že autorské týmy využívají logiku, návaznost a kontext, čímž informují diváky o probíraných událostech. Jakkoli se tyto pořady nesnaží evokovat změny ve společnosti, jejich humor nabízí přitažlivý způsob diskutování složitých témat (Gaines, 2010, s. 120).

Moderátoři politicko-satirických pořadů využívají publicistiky a jejího způsobu narace. Střídají fakta a názory, jednotlivé díly pak připomínají běžecký závod, kdy na startu stojí neprobrané, většinou aktuální a ožehavé téma, a na konci, v cíli, je pointa. Právě pointa je podobně jako u komentářů, fejetonů, glos či jiných publicistických žánrů jedním z hlavních cílů politické satiry. Autorské týmy politicko-satirických pořadů se opírají především o logickou, historickou a vnitřní kontinuitu. Logická kontinuita popisuje konkrétní archivní záznamy, aby odhalila logické a interpretační chyby, kterých se političtí aktéři dopustili, historická kontinuita spočívá ve sběru a rešerši archivního materiálu s cílem dát dohromady nápady, ověřená fakta a historické

¹⁵ Podrobněji se osobám Johna Olivera a Stephena Colberta věnuje tato práce v kapitolách 3.3. a 3.4.

¹⁶ Samantha Bee uvádí vlastní komediální pořad Full Frontal, Jordan Klepper je moderátorem relace The Opposition, Steve Carell se prosadil ve filmovém a seriálovém průmyslu. Diváci si jej mohou pamatovat jako emotivního šéfa M. G. Scotta v seriálu Kancl, za který dokonce Carell obdržel Zlatý glóbus.

¹⁷ Vyjmenovaným moderátorům přiřazuji „jejich“ pořady a stanice, které je vysílají: Jimmy Fallon – The Tonight Show starring Jimmy Fallon (NBC), Jimmy Kimmel – Jimmy Kimmel Live! (ABC), Conan O'Brien – Conan (TBS)

události¹⁸. Oba zmíněné způsoby vypravování příběhu jednotlivých relací kombinuje vnitřní kontinuita, ta se snaží seskupit informace tak, aby divákovi byla předložena náročná témata skrze zábavnou, ale poučnou formu. Logickou kontinuitu lze použít v případě, že archivní záběry usvědčí politika z toho, že změnil oproti minulosti názor a protirečí si. Historická kontinuita spočívá v sumarizaci názorů na základě historického pozadí příběhu. Tvůrci pořadů ji aplikují v případě, že se konflikt, který daný díl rozebírá, táhne po dlouhá léta. Vnitřní kontinuita odkazuje na humorné narážky v kontextu, který je divákům známý, autoři politicko-satirických pořadů používají tento způsob narace například při porovnávání dvou zcela odlišných elementů během vysílání (Gaines, 2010, s. 121, 131, 136).

Všechny touto prací sledované pořady jsou předtočené. Humor v těchto relacích využívá příběhy a informace recyklované z jiných televizních pořadů či archivů. Tyto události se staly v jiném čase a na jiném místě, a již byly předloženy divákům ve formě zpráv. Politicko-satirické pořady dané téma převzaly, a zprostředkovaly ho v převyprávěné podobě divákům (Gaines, 2010, s. 126).

Politicko-satirické pořady jsou hybridem mezi komedií a autentickými médii, protože využívají mainstreamová zpravodajská média, přidávají k nim komickou interpretační vrstvu s cílem upozornit na chyby v tradičních standardech zpravodajského pokrytí (McCabe, Akass, 2007, s. 81). Například *The Daily Show* využívá segmentu „fake-news“, tedy falešných zpráv. Stephen Colbert poupravil tento termín na „truthiness“, v češtině přilhávání¹⁹. Jednou z nejznámějších epizod *The Daily Show* byla ta z 28. července roku 2004, kam se Stephen Colbert vydal, tehdy ještě jako korespondent, zpravodajsky pokrýt sjezd Demokratické strany. Jeho reportáž působila věrohodně, než samotný Colbert vystoupil ve studiu a vešel doprostřed obrazu, aby divákům dokázal, že se stali svědky podvodu (Butler, 2012, s. 112).

2.4. *Investigativní žurnalistika versus humor*

Politicko-satirické pořady často stírají hranici mezi investigativní žurnalistikou a

¹⁸ Gaines (2010, s. 131) uvádí jako příklad historické kontinuity díl, ve kterém Stewart vysvětloval divákům konflikt v Gaze. Postupně zacházel do minulosti a vysvětloval komplikované vztahy kolem vzniku státu Izrael a postavení Židů na Blízkém východě. Čím více do historie Stewart zabředával, tím delší mu rostly na tváři vousy.

¹⁹ Truthiness, tedy přilhávání, zvolila v roce 2005 Americká společnost pro nářečí (American Dialect Society) výrazem roku.

humorem. Politiku a současné dění a nešvary ve společnosti totiž popisují skrze komické prvky, za každým dílem daných pořadů však stojí důkladná rešerše. Ověřování a zjišťování informací patří mezi základní prvky žurnalistiky. Moderátoři těchto pořadů ale odmítají, že by byli novináři, vidí se pouze v roli komiků. Přestože se již dříve vztahu žurnalistiky a humoru ve svém pořadu věnoval tehdejší moderátor *The Daily Show* Jon Stewart, k této problematice se nejhlasitěji vyjadřuje moderátor *Last Week Tonight* John Oliver. „*V hlavě mám celkem jasno, k čemu pořad slouží. Je to komediální show a zabýváme se tam věcmi, které nám přijdou zajímavé* (de Souza, 2017),“ popsal Oliver svůj názor na účel *Last Week Tonight*.

Oliverova role na americkou společnost je značná. Když v roce 2014 věnoval jeden z dílů *Last Week Tonight* internetové neutralitě, dokázal skrze diváky zcela zmrazit diskuzní sekci webu FCC. Ti totiž po moderátorově výzvě zanechali na webových stránkách více než 45 tisíc komentářů. Oliver navíc svým vystoupením dokázal rozproudit debatu na téma internetová neutralita a výrazně podpořil kampaň pro zanechání svobodného internetového prostředí²⁰. Sám moderátor ale trvá na tom, že je pouze „vtipný chlapík“. Nerad bývá popisován jako novinář, protože je podle něj třeba zdůraznit rozdíly mezi komedií a žurnalistikou. Podle Olivera je totiž ta opravdová žurnalistika v krizi. „*Chtěl jsem, aby lidé pochopili, jak moc televizní vysílání těží z práce a fungování lokálních médií. A pokud lokální média zničíte, jste v opravdovém maléru. Naše show by neexistovala bez práce novinářů – potřebujeme lidi, kteří budou o událostech referovat, abychom o nich my mohli mluvit* (de Souza, 2017),“ popisoval Oliver svůj vztah k žurnalistice. Oliverův pořad *Last Week Tonight* se k problematice novinářů a žurnalistiky vyjádřil v roce 2016, kdy se moderátor pokoušel během dvaceti minut divákům vysvětlit, proč visí osud menších lokálních médií na vlásku. Popisoval to, jak jeho pořad těží z práce ostatních reportérů, zároveň zmiňoval ekonomická úskalí, kterým musí novináři v současné době čelit, například propouštění, či zmenšování úvazků i mezd, nebo kumulace funkcí (Last Week Tonight with John Oliver, 2016).²¹

Oliver odmítal označení „novinář“ ihned po zahájení vysílání *Last Week Tonight*.

²⁰ Podle principu internetové neutrality by mělo být na veškerý provoz na internetu (zprávy, emaily, fotografie) nahlíženo stejně. Operátoři poskytující internetové služby by pak neměli po zákaznících požadovat více peněz v rámci plateb nadstandardních balíčků. Zároveň by měl internet zůstat otevřený a dostupný všem, jednotlivcům i firmám, bez zásahů cenzorů.

²¹ Díl s názvem Journalism odvysílala stanice HBO 7. srpna 2016. Zároveň jej umístila na síť YouTube, kde je volně dostupný k přehrávání. Přesný odkaz uvádí tato práce v seznamu zdrojů.

V rozhovorech, které poskytoval, pokračoval v tradici, kterou zahájil Jon Stewart, který se na vztah mezi žurnalistikou a humorem díval podobně. Stewart plnil dlouhá léta roli Oliverova šéfa a stal se jeho vzorem a mentorem. Oliver se o vztahu nejen ke Stewartovi, ale také k žurnalistice rozpovídal v pořadu televizní stanice Fusion zvaném *America with Jorge Ramos*. „*Nejsem novinář. Dělán práci komika, zprávám se vysmívám. Nazývat mě novinářem je urážka současného stavu žurnalistiky, nikoli kompliment pro stav komického humoru. [...] Za všechno vděčím Jonu Stewartovi. To on mě všechno naučil. To je prostě objektivní fakt,*“ (America with Jorge Ramos, 2015)“ prohlásil moderátor *Last Week Tonight*.

Lidé opačného názoru ale přesto s Oliverem i Stewartem polemizují. Podle nich jsou americké politicko-satirické pořady formou žurnalistiky, byť vzdálenou. Za každou větou, kterou moderátoři daných pořadů divákům sdělí, totiž podle oponentů stojí hluboce prozkoumaná a pečlivě ověřená forma podávání informací, moderátoři politicko-satirických pořadů spolu se svými autorskými týmy pouze balí tuto formu do nápaditého vypravování. To, že autoři věnují spoustu času rešerši, uznává také John Oliver. „*Máme velmi agresivní kontrolory faktů a důkladné rešeršisty, abychom se nespletli. Protože jestli vtipkujete o něčem, co není fakticky správně, vtip se vám zhroutl,*“ řekl anglický moderátor *Last Week Tonight* (Edmonds, 2016).

3. Praktická část

3.1. The Daily Show with Jon Stewart

3.1.1. Analýza pořadu

Pořad *The Daily Show* patří mezi vlajkové lodě stanice Comedy Central. Zároveň se jedná o jednu z nejkultovnějších relací americké televizní scény (McCabe, Akass, 2007, s. 80-83). Její vznik a nárůst ale nebyl zdaleka tak raketový jako v případě *Last Week Tonight* nebo *The Late Show*. Pořad se začal vysílat ještě předtím, než Comedy Central koupil televizní gigant Viacom v roce 2003 (Jones, 2005, s. 65). Aktuálně²² jej tato kabelová televize nabízí divákům každý pracovní den ve 23:00 amerického východního času²³.

²² Práce vzniká na jaře roku 2018, konkrétně v dubnu a první polovině května.

²³ Americký východní čas (ET – Eastern Time) leží v časovém pásmu -6 oproti středoevropskému času. To znamená, že *The Daily Show* běží na Comedy Central v 5:00 středoevropského času.

Jon Stewart se narodil v roce 1962 jako Jonathan Stuart Leibowitz židovské rodině žijící v New Yorku v části Manhattan. Do světa médií se dostal skrze stand-up comedy, vystupoval především v klubech napříč New Yorkem. V roce 1993 si jej všimla televizní stanice MTV, která hledala nové tváře. Nabídla mu vlastní pořad – *The Jon Stewart Show*. Ten, ačkoli na americké hudební stanici přitahoval solidní počet diváků, byl v roce 1995 zrušen²⁴. Stewart ale zůstal v povědomí televizních stanic kvůli svému sarkasmu a ironii a v roce 1999 se stal moderátorem *The Daily Show* a zažil s ní doby největší slávy (Belmont and Belcourt Biographies, 2012, s. 13-19). Pořad opustil na vrcholu v roce 2015 a předal jej Trevoru Noahovi, čtyřiatřicetiletému komikovi původem z Jihoafrické republiky. První díl *The Daily Show* moderoval Stewart 11.1. 1999, ten poslední 6. 8. 2015.

O první pokus o pozdně večerní talk show pod názvem *The Daily Show* se pokoušel původně sportovní moderátor a komentátor Craig Kilborn. Jeho dvouletá epizoda²⁵ však skončila problémy a hádkami mezi Kilbornem a štábem, převážně o tom, jakým směrem by se měl pořad vydávat²⁶ (Star Tribune, 1998). Pod Kilbornovou taktovkou byla *The Daily Show* spíše talk show, než politicko-satirickým pořadem, přestože na Comedy Central nahradila pořad *Politically Incorrect with Bill Maher*, který se dříve v roce 1996 přesunul na konkurenční stanici ABC (Jones, 2005, s. 107).

Na počátku roku 1999 tedy dostal šanci tehdy sedmatřicetiletý Jon Stewart. Jak se později ukázalo, Stewart si pro svůj nástup jako moderátor *The Daily Show* nemohl vybrat lepší čas. Ve Spojených státech amerických se schylovalo k prezidentským volbám, které těsně ovládl George Bush mladší před demokratickým kandidátem a bojovníkem za životní prostředí Alem Gorem²⁷. Stewart změnil dramaturgický směr pořadu a posunul *The Daily Show* daleko více k politické satíře (Jones, 2005, s. 107). Oproti formátu, který uváděl Craig Kilborn, Stewart zachoval pouze návštěvu hostů ve studiu, většinou se však jednalo o politicky exponované osoby. Právě prezidentské

²⁴ MTV tehdy Stewartovi nabídla nelukrativní vysílací čas ve 2:00, což sice dokázalo přitáhnout diváky na MTV, nikoli však na ostatních přidružených stanicích.

²⁵ Craig Kilborn moderoval *The Daily Show* mezi lety 1996-1998, následně opustil stanici Comedy Central a odešel na stanici CBS moderovat pozdně večerní talk-show *The Late Late Show*. Dnes tento pořad uvádí britský komik James Corden.

²⁶ Spory mezi nimi se nakonec urovnaly, a Kilborn se dokonce jako host objevil v závěrečné epizodě Jona Stewarta v *The Daily Show* 6. srpna 2015.

²⁷ Bush v americkém volebním systému získal 271 hlasů electoral college, což mu stačilo k zisku mandátu. Gore totiž nasbíral jen 266 hlasů electoral college. Výsledek byl ale velice těsný, Gore například vyhrál tzv. popular vote, to znamená, že pro něj hlasovalo více občanů.

volby v roce 2000 a následné události okolo 11. září 2001 a následného vpádu americký vojsk do Iráku nakoply Jonu Stewartovi i celé *The Daily Show* kariéru a sledovanost (Lichter, et al., 2015). Poprvé za dobu celého vysílání si pořad vydobyl respekt jako legitimní politický komentátor. Start tohoto procesu se však Stewartovi, na rozdíl od šéfů Comedy Central, příliš nezamlouval. „*Celý náš pořad je postavený na tom, že jsme organizací na fake news. Co může být vhodnějšího než jít na fake-news událost? Všichni ví, že je to výměnný obchod,*“ (Jones, 2005, s. 107) komentoval Stewart udělení akreditací na celonárodní republikánské primárky. Stewart dával do kontrastu neustálé lži vítězné Bushovy administrativy a zesměšňoval je. Přesto si získal své místo na mapě politických expertů. Madeleine Smithbergová, výkonná producentka show, celý proces popsala takto: „*Celá ta kampaň byla tak absurdní, že z absurdních lidí se stali experti. Jon Stewart je teď uznávaný expert. Právě hranice mezi pravdou a fake news²⁸ skýtá klíč k úspěchu celé relace. The Daily Show je mix obojího, je to postmoderní hybrid ve formě i obsahu, snaží se konkretizovat rozdíly mezi zpravodajstvím a zábavou než onen rozdíl rozmazat* (Jones, 2005, s. 108).“

Úspěch celého pořadu stál na Jonu Stewartovi. Jako moderátor byl přímý a dokázal čelit absurditě mediálního světa. Za Stewartem, ale také za ostatními moderátory politicko-satirických pořadů ale stojí četné autorské týmy, které píšou scénáře a jednotlivé gagy (Gaines, 2010, s. 86-87). Přelom nového milénia byl obdobím, kdy se také zlomil jazyk a způsob vypravování v politicko-satirických pořadech, resp. jeho ostrost a přímočarost. *The Daily Show* spolu s *Politically Incorrect with Bill Maher* a *Dennis Miller Live* změnila styl toho, jakým se politika zesměšňovala. Moderátoři se nebáli zacházet do zcela absurdních situací, často používali vulgarity a dělali si legraci přímo z hostů ve studiu. *The Daily Show* představila světu koncept „fake news“ pořadu (Jones, 2005, s. 53, 91-96). Pojem „fake news“ během předvolební kampaně na prezidentské volby v roce 2016 zprofanoval úspěšný kandidát a současný americký prezident, Donald Trump.

Show uvádí jeden moderátor²⁹, který diváky u obrazovek a ve studiu provází dním uplynulých dní. Pořad obvykle začíná krátkým shrnutím aktuálního dění,

²⁸ Termín fake news využil ve své prezidentské kampani současný americký prezident Donald Trump, který tímto pojmenováním označuje média, která jej aktivně kritizují. Svůj postoj Trump vysvětluje ve své knize *Great Again: How to Fix Our Crippled America* (2015).

²⁹ Anglický jazyk pro pozici moderátora uvádí dva rozdílné termíny, buďto anchor (kotva) nebo host.

pochopitelně sarkasticky doplňováno komentářem moderátora. Následují fake-news pasáže prokládané rozhovorem ve studiu. Při těchto pasážích vstupují do vysílání tzv. korespondenti. Tito lidé jsou součástí štábu a autorského týmu *The Daily Show* a vystupují jako fiktivní pozorovatelé dění ve Washingtonu a ve světě a podávají moderátorovi fake zprávy z první ruky. Zprávy jsou často tak absurdní, že rozesmějí nejen diváky, ale i samotného moderátora. Pod vedením Jona Stewarta se na obrazovce začali objevovat korespondenti, *The Daily Show* navíc ve svém autorském týmu držela tváře, které se později osamostatnily na politicko-satirické scéně. Mezi ně patří například Stephen Colbert nebo John Oliver. Dalším aspektem *The Daily Show* je práce se stříhem. Pomocí šikovné skladby záběrů dokázal tým pořadu vytvářet více či méně uvěřitelné kompozice a sled záběrů. Tým autorů tak dokázal vytvořit rozhovory jedné stejné osoby ve dvou funkcích³⁰. Tvůrci se pomocí těchto rozhovorů snaží upozornit na názorové veletoce politických aktérů a ironicky zpochybnit jejich názorovou změnu. Základ těmto stříhovým vtipům položil pro pořad *Politically Incorrect with Bill Maher* bývalý americký prezident Bill Clinton, který nejprve vehementně popíral aféru se stážistkou Monicou Lewinskou, několik měsíců nato ale sexuální styk přiznal. Součástí jednotlivých probíraných témat jsou pochopitelně také fotografie a videa, často čerpána z jiných lokálních i celostátních médií. Ve Spojených státech na Stewartův odkaz navazuje Trevor Noah jakožto moderátor *The Daily Show*, John Oliver a Stephen Colbert, bývalí korespondenti, kteří nyní uvádějí své vlastní pořady *Last Week Tonight a The Late Show*; dříve *The Colbert Report*.

3.1.2. Konkrétní příklady

Jon Stewart působil v roli moderátora *The Daily Show* celkem 16 let, za tu dobu stanice Comedy Central odvysílala celkem 2 290 epizod. *The Daily Show* se pod Stewartovým vedením proměnila z pozdně večerní talk-show na politicko-satirický pořad. Jeden díl průměrně trval 22 minut plus reklamní brejky a skládal se z několika segmentů.

Každá epizoda začala znělkou, kde hlasatel oznámil, kdo bude hostem pořadu a jaká budou jeho témata. Následně se objevila planeta Země, okolo které vlál prstenec s názvem pořadu. Hlasatel přivítal diváky slovy „*Vítejte u The Daily Show, toho*

³⁰ Jones (2005, s. 110-111) poukazuje na příklad rozhovoru mezi gubernérem a prezidentem Georgem Bushem, který tvůrci *The Daily Show* použili, aby ukázali, že si George Bush rozporuje.

nejdůležitějšího televizního pořadu vůbec,“ kamera poté dlouhým záběrem zamířila směrem ke Stewartovi, který využíval svých hereckých dovedností a předstíral, že se nenatáčí. Až po několika vteřinách, když si „uvědomil“, že je natáčen, tak s překvapením ve tváři začal uvádět pořad.

První část pořadu glosovala aktuální témata, většinou jedno až dvě. Stewart využíval princip logické kontinuity, ukazoval divákům proslovy politiků, zesměšňoval je a dával politiky do kontrastu s jejich dřívějšími vyjádřeními. Moderátor používal převážně audiovizuální materiál, nejčastěji zprávy a rozhovory jiných televizních stanic, místy ale sáhl také po textových zdrojích. Komično vytvářel Stewart svými sarkastickými komentáři nebo pouze obličejovou mimikou.³¹

(Na plátně běží záběry vysílání Fox News, kde moderátoři tvrdí, že Obamova administrativa využila střelbu v kostele ve městě Charleston k získání politických bodů.)

Stewart: *„Je to nemoc. Když si vezmete jejich přehnaně afektovaný narativ, neschopnost sebehodnocení, komickou robotí rétoriku a kompletní imunitu vůči ironii, tak gratuluji. Máte plně vyvinout foxobezitu.“*

Stewart: *„Oni jsou úžasní. Jen se pojďme podívat, jak reagovali na Fox News, když při protestech v New Yorku zemřeli dva policisté. Schválně, jestli budou někoho vinit ze získávání politických bodů, nebo si udrží odstup.“*

(Na plátně se objevuje vysílání Fox News, kde různí experti ve studiu odsuzují smrt policistů a viní z toho starostu New Yorku Billa de Blasio a tehdejšího prezidenta USA Baracka Obamu. Tito pánové podle Fox News vytvořili ve společnosti rasovou nesnášenlivost.)

Stewart: *„Aha, takže teď se vůbec nedrželi zpátky. Po střelbě v Charlestonu říkali, že si pozůstalí zaslouží klid, a že by se zákony o zbraních vůbec neměly řešit. Ale dva dny po smrti těch policistů už tady máte zběsilé obviňování de Blasio a Obamy. Neuvěřitelné.“*

³¹ Stewart často předstírá udivený výraz, nebo se snaží divákům ukázat, že promítnutý materiál je na něj příliš bizarní a musí si povolit kravatu.

(The Daily Show with Jon Stewart, 22.6. 2015)

Jon Stewart používal, podobně jako ostatní tvůrci politicko-satirických pořadů, grafické prvky. Grafické okénko se zjevilo po Stewartově pravici a divákům ukazovalo především osoby, které promlouvaly v dřívějších ukázkách. Při tvorbě grafik používali tvůrci programy na úpravy fotografií s cílem zesměšnit vyobrazenou osobu, nejčastěji politika.

Po zhodnocení aktuálních kauz dostávaly prostor rozhovory. Nejednalo se však o rozhovory se známými osobnostmi, Stewart většinou pozval do studia jednoho z korespondentů, se kterým vedl rozhovor na aktuální téma. Korespondenti někdy přicházeli přímo ze Stewartem do studia, někdy se moderátorovi hlásili přímo z místa. Ve skutečnosti ale korespondenti stáli ve studiu *The Daily Show* a místo, kde se měli nacházet, bylo promítnuto na plátně za nimi. Právě tyto zpravodajové zde prezentují tzv. fake news – falešné zprávy, resp. komickou mystifikaci. Obvykle začali od skutečné, reálné zprávy a mluvili dál o politicích nebo o vývoji v nějaké skutečné kauze, nicméně následné znění reportáže se již nezakládalo na pravdě. Případně někdy reflektovalo zcela smyšlenou událost. Aby korespondenti přidali reportáži na důvěryhodnosti, dokládali skutečnosti upravenými fotografiemi nebo inscenovaným děním okolo. Jejich odbornost záležela na tématu reportáže a mohlo se jednat o takovou, která je běžně známá z televizního zpravodajství, např. politolog, expert na mezinárodní politiku, ale objevovaly se i absurdnější jako je „odborník na neformální rasismus“. Často tu pak byly vykresleny existující stereotypy odborníků, které parodují (Jelínková, 2005, s. 95).

Stewart: „Dnes řešíme postavení Američanů k rovnoprávnosti. Tedy věci, kterou si zanesli do toho dokumentu, co podepsali někdy v 18. století. V posledních dnech a týdnech jsou na okraji společnosti muslimové. Ve studiu už je s námi Senior Religious Correspondent, Hasan Minhaj. Hasane, máme tady příběh americké muslimky, kterou letecká společnost nepustila na palubu, aby si užila 3 deci přeslazené vody. Jak je to možné?“

Minhaj: „Ta letecká společnost vlastně udělala dobře, Jone. Nemůžeš riskovat bezpečnost pasažérů jen kvůli šíleným požadavkům nějaké ženy.“

Stewart: „Ale vždyť by chtěla jen trochu sodovky.“

Minhaj: „Viš, co všechno se dá udělat se sodovkou, tou bombou s bublinkama? Vhodíš to někomu do obličeje a je po něm. Pak si objednáš další a po zhruba 198 sodovkách máš letadlo pro sebe. Všechno v letadle je pro muslimy zbraň. Kousek chipsů vám dokážou podříznout hrdlo.“

Stewart: „Počkat, tohle je ale Amerika. My jsme tady vždycky měli rádi lidi s jinou vírou.“

Minhaj: „To je sice pravda, ale jen s tou správnou vírou.“

(The Daily Show with Jon Stewart, 3.6. 2015)

Po pasáži s korespondenty přicházejí na řadu rozhovory s osobnostmi. Ty přicházejí do pořadu s cílem propagovat nový film, nové hudební album, či umělecké dílo, na

kterém se podíleli. Stewart s hosty vede rozhovor většinou na téma propagace daného díla, většinou se tedy nejedná o politickou satiru. Tu Stewart aplikuje pouze v případě, že do *The Daily Show* jako host dorazí některý z politiků. Z osobností ze světa showbyznysu se v pořadu objevili například herci Tom Cruise, Seth MacFarlane, či Anne Hathaway, z oblasti politiky přivítal Stewart Baracka Obamu, Billa Clintona, nebo Jimmyho Cartera.

3.2. The Daily Show with Trevor Noah

3.2.1. Analýza pořadu

Po Stewartově odchodu převzal roli moderátora Trevor Noah. Tento čtyřiatřicetiletý Jihoafričan se začal prosazovat ve své rodné zemi, do Spojených států se dostal až posléze. Patřil ke známým jihoafrickým hercům a komikům. Následně však neodolal nabídce ze Spojených států a přestěhoval se za oceán, přestože v Johannesburgu byl velmi populární, v roce 2012 se dokonce stal komikem roku (Ndlovu, 2012). S diváky v USA se Noah rychle ztotožnil, přestože jeho nástup byl kontroverzní. Na svém twitterovém účtu totiž zveřejnil několik vtipů, které zesměšňovaly Židy, což spustilo vlnu kritických reakcí. Vedení Comedy Central se ale postavilo za mladého komika a dovolilo mu v moderování *The Daily Show* pokračovat (Gambino, 2015). V roce 2018 zatím *The Daily Show with Trevor Noah* drží průměrnou sledovanost 850 tisíc diváků (Metcalf, 2018a).

Přestože měl Noah ztíženou situaci tím, že přebíral moderátorské křeslo po legendě Jonu Stewartovi, dokázal si brzy získat přízeň diváků. Noah do svých skečů zařazuje odkazy na popkulturu a život generace 15-30, navíc si umí udělat legraci nejen z Američanů a jejich politiky, ale také ze sebe a ze svého původu. Právě původ se zřejmě stal jedním z klíčových důvodů, proč se Noahovi začalo dařit do té míry, že mu Comedy Central prodloužilo smlouvu do roku 2022 (Stelter, Pallotta, 2017). „*Narodil jsem se jako zločín,*“ vysvětluje komik, který přišel na svět do smíšené rodiny v Johannesburgu za dob apartheidu v roce 1984. „*Moje máma musela na ulici chodit několik metrů přede mnou a dělat, že mě nevidí. To pro případ, že by kolem šla policie. Připadal jsem si jako pytel marihuany. Do Ameriky jsem se přestěhoval proto, že nechci být označený jako jihoafrický komik, chci být světový* (Ellis, Kermeliotis, 2015),“ popsal Noah svou životní cestu. Do vysílání *The Daily Show* oproti Stewartovi přidal mnohem více odkazů na

současnou popkulturu pro mladší generace, používá také parodování jednotlivých politiků. Právě to, jak z pozice afrického cizince zesměšňuje americkou politickou scénu, zajistilo *The Daily Show* popularitu také po odchodu Jona Stewarta.

3.2.2. Konkrétní příklady

Tato pasáž popisuje změny, které po svém nástupu do *The Daily Show* v září 2015 provedl Trevor Noah. Jeho verze pořadu do velké míry vychází z podoby, kterou aplikoval předchozí moderátor Jon Stewart. Práce se tedy věnuje spíše drobnějším vzhledovým a jazykovým změnám. Skladba celé relace, kterou tato práce popisuje v kapitole 3.1.2. zůstala zachována.

Noah po svém nástupu změnil znělku celého pořadu. Původní píseň Dog on Fire nechal předělat u hudebního producenta Timbalanda. Výsledný zvuk připomíná R'n'B, čímž Noah cílí na mladší obecnost. V obrazové podobě znělka vychází z pamětihodností města New York, následně se na obrazovce objeví socha Svobody, kterou nahradí mapa světa a logo pořadu. Hlasatel divákům přečte větu „*Vítejte ve světovém velitelství Comedy Central, začíná The Daily Show,*“ následuje střih do studia, kde už sedí moderátor a začíná pořad.

Pouze drobné změny udělal Trevor Noah ve vizuální podobě studia. Pořad změnil své logo a pracovní stůl, za kterým moderátor sedí již nemá tvar písmene „L“, nýbrž „C“. Některé z úvodních monologů navíc Noah uvádí vestoje, což Stewart nedělal.

Jak již tato práce zmiňuje, Noah se snaží oslovit především mladší generaci diváků narázkami na popkulturu a svůj původ. Při skečích používá napodobování, při kterém mu pomáhá fakt, že hovoří šesti jazyky.

Noah: „*Donald Trump se normálně každé ráno dívá na Fox & Friends a řve na televizi, to všichni víme. Teď se ale mimořádně mohli do jeho ranního rituálu zaposlouchat i my. A už od začátku bylo jasné, že to bude mimořádné.*“

(Na obrazovce běží pořad Fox & Friends, moderátoři se Trumpa ptají, co dal své ženě Melanii k narozeninám. Trump překvapeně odpovídá, že Melanii napsal krásnou kartičku s přáním.)

Noah (udiveně): „*Proboha?! Jak se Trumpovi povedlo pokazit tu nejjednodušší otázku v životě? Je to podobné, jako by mu hodili softballový míček a on se*

pálkou trefil přímo do rozkroku.“

Noah: *„To, jak Donald Trump řeší svůj poměr se Stormy Daniels, mi připomíná dětství. Vždycky, když jsem snědl všechny bonbóny, a můj brácha chtěl taky, tak jsem se utikal přiznat mamce.“* (Noah začíná parodovat jihoafrický přízvuk, na obrazovce se objeví jeho fotka z dětství) *„Mami, snědl jsem všechny bonbóny. Za chvíli přiběhl brácha a řekl to samé. Já se mu ale vysmál, a ještě jsem doufal, že dostanu další bonbón za upřímnost.“*

(Na obrazovce běží reportáž stanice CNN o tom, že Trump mohl teoreticky porušit zákon, protože platba pornoherečce Stormy Daniels³² přišla 11 dní před prezidentskými volbami.)

Noah: *„Aha, takže místo jednoduchého skandálu je z toho plno byrokracie a papírování. Paráda. Takže teď to kromě naší země ještě zničí i porno.“*

(Na obrazovce se objeví předem připravená scénka, která paroduje pornofilmy. Muž a žena pouze místo sexu vyplňují daňová přiznání.)

Muž: *„Mám tady velkou tlustou objednávku pro milovníci masa.“*

Žena: *„Jéje, já tady nemám peníze. Nemohla bych vám to splatit nějak jinak?“*

Muž: *„Jestli myslíte na to samé, co já, tak by to bylo nelegální financování kampaně a musela byste odevzdávat přiznání každý fiskální kvartál.“*

Žena (vytáhne zpod županu pero): *„Tak pojďme papírovat.“³³*

³² Trump měl mít se Stormy Daniels poměr v době, kdy jeho žena Melanie byla těhotná. Daniels bylo vyhrožováno, následně uzavřela s Trumpem dohodu o mlčenlivosti, za což měla dostat 130 tisíc dolarů (2,6 milionu korun).

³³ Screenshot z této scénky přikládá tato práce v seznamu příloh.

(The Daily Show with Trevor Noah, 3.5. 2018)

3.3. Last Week Tonight with John Oliver

3.3.1. Analýza pořadu

Pořad britského komika Johna Olivera vysílá televizní stanice HBO jednou týdně každou neděli ve 23:00 amerického východního času. Premiérový díl odvysílala HBO 27. dubna 2014. Od té doby *Last Week Tonight* získal několik cen Emmy a Peabody (Brockington, 2017), a je dokonce dostupný českým divákům. Ačkoli doslovný překlad názvu show by zněl „*Minulý týden dnes večer*“, stanice HBO se rozhodla vysílat pořad v češtině pod názvem „*Co týden dal a vzal*“. Na jaře roku 2018 běží pátá série pořadu, která má stejně jako všechny čtyři předchozí 30 dílů po 30 minutách. Pátá série měla premiéru v neděli 18. února 2018, navíc vedení HBO oznámilo s Oliverem dohodu o prodloužení spolupráce minimálně do roku 2020. Diváci a fanoušci *Last Week Tonight* by se tedy měli dočkat ještě alespoň dvou řad pořadu (Holloway, 2017). Poslední sérii, která běží na obrazovkách HBO na jaře roku 2018, průměrně sleduje 1,22 milionu diváků (Metcalf, 2018b)³⁴.

John Oliver se narodil na předměstí Birminghamu ve Velké Británii. Již od mládí se věnoval stand-upům, poprvé se na prkna postavil v roce 2001 na festivalu ve skotském Edinburghu, kde předvedl roli „olejnatého novináře“ (Czajkowski, 2013). Právě tam prvně okusil politickou satiru, které už následně zůstal věrný. Johna Olivera si totiž všimli tvůrci *The Daily Show*, a nabídli mu místo v týmu. V roce 2006 tedy Oliver dorazil do New Yorku, kde se kromě vytváření *The Daily Show* rozhodl

³⁴ Jedná se pouze o počet diváků, kteří v momentě vysílání sedí u obrazovky. Další diváci si Oliverův pořad pustí během týdne v reprízách nebo skrze službu HBO Go. Sama stanice uvádí, že v průměru si *Last Week Tonight* pustí téměř 6 milionů diváků týdně.

pokračovat v roli stand-up komika a dokonce vydal vlastní speciál *John Oliver: Terryfying Times* (Stanislawski, 2008) a moderoval čtyři řady show „*John Oliver's New York Stand-up Show*.“³⁵

Oliver je ceněný hlavně pro svůj smysl pro humor. Původem britský komik používá ostrý a nekorektní britský humor, který nese známky Montyho Pythona (přízvuky, přehánění, manýry) a nahlíží s patřičným sarkasmem na dění v USA. Právě původ Olivera je velmi častým terčem vtipů tohoto komika. Sám Oliver svůj přízvuk popisuje jako křížence birminghamského, skotského a bedfordského humoru³⁶. Klasickým příkladem Oliverova sarkasmu je rozhovor z roku 2013 pro magazín *Vulture*. V období, kdy tehdejší moderátor pořadu Jon Stewart režíroval svůj první film, usedl za moderátorské křeslo právě John Oliver jako náhrada. Když se moderátora ptali, jestli se po prvním moderování *The Daily Show* nebojí, že skončí jako britský kolega Piers Morgan, Oliver odpověděl: „*Ne, prosím jen to ne. Neříkejte to. To je jedna z nejhorsích věcí, co můžete říct o lidské bytosti* (Marsh, 2013).“

Last Week Tonight se ve svých základech opírá o *The Daily Show*, kde John Oliver dříve působil jako korespondent. V prosinci roku 2013 ale ukončil své působení v *The Daily Show* a vydal se na sólovou dráhu chystat svou vlastní show.

Žánrově se obě relace překrývají, jedná se o politickou satiru. I stopáž je velmi podobná, jak *The Daily Show*, tak *Last Week Tonight* běží na obrazovkách 30 minut. Stejně jako u *The Daily Show* sedí za stolem moderátor sám, a po jeho pravici se divákům zobrazují různé fotografie či videa, která doplňují dané aktuální téma. Oliver si vybírá témata především z aktuálního dění, kterým věnuje pozornost ve svém pořadu. John Oliver začíná své kusy takzvanou „punch line“, tedy vtipem, který zesměšní chystané téma či člověka, o kterém bude moderátor mluvit, navíc udrží diváka v napětí u televizoru, pobaví ho a trefně mu představí téma.

Strukturou humoru osciluje Oliver mezi Stewartem a klasickým britským humorem, známým z pořadů Hale and Pace nebo Monty Python. Brit si leccos vzal ze svého sedmiletého působení v *The Daily Show* a podobným způsobem diriguje také svůj

³⁵ Jednotlivé epizody této show lze zhlédnout na webových stránkách stanice Comedy Central. Zde je odkaz: <http://www.cc.com/shows/john-oliver-s-new-york-stand-up-show>

³⁶ Bedfordshire je hrabství ve středu Anglie, leží nedaleko měst Milton Keynes a Oxford. Hlavním městem tohoto hrabství je Bedford.

pořad. Podle televizních producentů se Oliver učil „na Stewartově koleně“, a právě tříměsíční záskok na židli Oliverova guru a učitele uchvátila šéfy HBO natolik, že tehdy šestatřicetiletému Oliverovi nabídli možnost uvádět svou vlastní show. „*Není to překvapení. Má tradiční anglický dar říkat Američanům, co mají dělat. A dělá to velmi dobře. Je roztomilý, a jeho vysoká kvalita mu dovoluje být ve svém pořadu mimořádně ostrý*“ (Helmore, 2014),“ potvrzuje Dannagal Young, vyučující satiry a psychologie politického humoru na univerzitě v americkém Delaware.

Oliver se nebojí pustit ani do místy až absurdních situací a projektů. V jednom z dílů ze srpna roku 2015, kdy probíral Teleevangelíky, tedy církve, které své učení vysílají v televizi a snaží se na tom vydělat peníze, založil svou vlastní církev „*Our Lady of Perpetual Exemption*“, v češtině „*Naše dáma věčného osvobození*“, aby divákům dokázal, jakým způsobem se dá manipulovat s lidmi a jak snadno lze získat ve Spojených státech výjimku na daních pro církve (Last Week Tonight with John Oliver, 2015).

Jak již bylo zmíněno, každý tematický celek Oliverova pořadu začíná ostrým sarkastickým vtípem s punch line. Při ní moderátor oznámí divákům, čemu se bude v následujících minutách věnovat a následně přechází k úvodním informacím o tématu. Punch line je krátká úderná část vtípu, která v sobě nese pointu. Většinou reaguje na aktuální témata, která hýbou společností, nemusí se skladovat, protože národ je alespoň částečně obeznámen s tím, co v danou chvíli běží ve zprávách (Lichter, et al., 2015, s. 206). V úvodu dílu se Oliver drží standardních žurnalistických postupů a kličkuje mezi zpravodajským shrnováním faktů, které k publicistice směřuje pouze zvolený slovník moderátora. Tato pasáž relace ale trvá velice krátkou dobu, zpravidla maximálně 30-60 vteřin.

Zajímavostí také je, že se *Last Week Tonight* málokdy věnuje nějakému tématu jako celku, spíše si vybírá jednotlivé části³⁷. Moderátor relace ale divákům vždy oznámí, že zužuje okruh probíraných témat. Po půlminutě až minutě zpravodajského úvodu následuje první proložení moderátorova monologu videem či fotografií na levé

³⁷ U současného amerického prezidenta Donalda Trumpa řešil Oliver několik kauz – Trumpovu prezidentskou kampaň, produkty, které se pod jeho jménem nabízejí, průběh jeho prezidentování, či zahraniční politiku.

straně z divákova pohledu.³⁸ John Oliver na audiovizuální materiál spoléhá. Používá jej jako odrazový můstek k dalším částem tématu. U fotografií se jedná nejčastěji o snímky z fotobank či agentur³⁹, u videí využívá Oliver převážně jiné videoportály, převážně zpravodajské⁴⁰. Oliver většinou videa komentuje s ostrým a suchým humorem sobě vlastním a dává divákům najevo, co si o celé záležitosti myslí. Moderátor *Last Week Tonight* se nejčastěji snaží navázat improvizovaný dialog s respondenty ve videu, čímž u diváků vytváří pocit, že dotyčný/á řekl/a něco špatného. Právě touto pasáží začíná v Oliverových relacích publicistická pasáž. Moderátor totiž začíná naplno projevovat svůj názor, který většinou neguje či zesměšňuje respondenty ve videu. Začíná se zvyšovat počet vtipů, jednoduchých i sofistikovaných, které Oliver chrlí na diváky. Zároveň ale nejde v relaci pouze o humor, ten moderátor se svým týmem mixuje s informacemi ze statistik, primárních i sekundárních zdrojů, které se snaží sám Oliver vyslovit, navíc je vsunuje i do obrazového materiálu, který diváci vidí na obrazovce. Sám britský moderátor popisuje autorský styl pořadu takto: „*Řešíme témata, o kterých nikdo svéprávný nechce slyšet. Máme rádi nejen již vyvrhnutý materiál, který lidé viděli. Pravdou je, že když hrabete dostatečně hluboko na dané téma, vždycky najdete něco zajímavého. Musíte se ale dostat do místa v příběhu, kde to začne být doopravdy fascinující* (Gross, 2018),“ prohlásil Oliver pro americkou rozhlasovou stanici KERA, která vysílá v severním Texasu⁴¹.

Scénář *Last Week Tonight* má reálný základ ve stand-up comedy, tedy žánru, kde John Oliver vyniká. Klíčovým konceptem je vedení příběhu s důrazem na úvod a závěr. Při úvodu moderátor vtipem naláká diváka k dalšímu sledování, během následujících minut provází diváky směsicí informací a vtipů a celý pořad následně ukončí překvapivým či bizarním závěrem. Zakončení, které místy balancují na hraně únosnosti, se Oliver nebojí. Využívá svůj pythonovský smysl pro humor a často se neloučí vtipy, nýbrž celými scénkami, kde používá pyrotechniku, pěvecké sbory či různé kostýmy. „*Máme řešeršisty, máme kontrolory videomateriálu. Tito lidé sledují jednotlivá témata a pozorují, jestli se o nich referovalo přesně, nebo došlo k významovému posunu*

³⁸ Celý Oliverův pořad obrazně dokumentuje kapitola 3.3.2. V této kapitole jsou k dispozici screenshoty z jednotlivých epizod, další fotografie pak tato práce dodává v přílohách.

³⁹ Last Week Tonight nejčastěji využívá buď vlastní snímky, dále pak screenshoty z videí, v případě fotografií z agentur a fotobank tvůrci sahají po Reuters, Shutterstock, či Getty Images.

⁴⁰ Podrobněji se využitím videomateriálu zabývá kapitola 3.3.2.

⁴¹ Konkrétně v oblasti Dallasu, Fort Worth a okolí.

*příběhu...a také jestli existují záběry, skrze které můžeme celý příběh odvysílat my. Jakmile cítíme, že naše informační základy jsou pevné, nastupuje naše komediální psaní. Skrze něj přemýšlíme, jak příběh nabídneme divákům, jak jej odvyprávíme. Zjišťujeme, jaké elementy použijeme, jaký příběhový oblouk využijeme – vtipy píšeme až poté. Ty přicházejí až na závěr; (Gross, 2018)" popsal Oliver proces vzniku *Last Week Tonight*.*

3.3.2. Konkrétní příklady

Z páté řady *Last Week Tonight* bylo do vzniku této kapitoly⁴² odvysíláno celkem devět epizod. V těch se moderátor věnoval těmto tematickým celkům: vztahu Donalda Trumpa ke světovým politikům, italským parlamentním volbám, televizní stanici NRA, bitcoinu a kryptoměnám, viceprezidentu USA Mikeu Penceovi, imigračním centrům, centrům pro krizová těhotenství, korporátním daním a jaderné dohodě s Íránem. Oliverův pořad jako hosté navštívili například herci Harry Jon Benjamin, James van der Beek nebo komik Keegan-Michael Key⁴³. Hosté se ale v Oliverově pořadu objevují zhruba v každém třetím díle a nehrají tak důležitou roli při skladbě pořadu, jako v případě *The Daily Show* nebo *The Late Show*. V dalších drobných segmentech relace se John Oliver věnoval například vyšetřování korupčních obvinění izraelského premiéra Benjaminu Netanjahu, otravě dvojitého agenta Sergeje Skripala a jeho dcery Julie, či maďarským parlamentním volbám.

Moderátora ve studiu přivítá 26 vteřin dlouhá znělka pořadu, která znázorňuje vývoj lidstva, jeho technické výdobytky, zmiňují se ale i války. Obraz je rozdělen do několika oblastí, následně se spojí v osobu Johna Olivera, kterou vystřídá logo pořadu. Následuje pohled do studia a dlouhý švenk⁴⁴ na moderátora sedícího u stolu, který přivítá diváky a začne celou relaci. Jak již tato práce zmiňuje, každý segment *Last Week Tonight* začíná punch line.

Oliver: „*Mike Pence – viceprezident USA a naprostý protiklad lišky stříbrné.*“

⁴² Kapitola 3.3.2. vznikla v prvním květnovém týdnu, mezi 30.4.-5.5. 2018.

⁴³ Harry Jon Benjamin se proslavil jako hlas kresleného akčního hrdiny Sterlinga Archera ze seriálu *Archer*, van der Beek zazářil v seriálu *Dawsonův svět* a Key je známý díky svému působení v komické dvojici *Key & Peele*.

⁴⁴ Slovo švenk pochází z němčiny a označuje záběr, ve kterém se kamera hýbe. Většinou se jedná o pohyb horizontální.

(Last Week Tonight with John Oliver, 2018)

Oliver: *„Diplomacie – věc, která nám zabraňuje, abychom okamžitě vletěli do války s naším nepřítelem, a zároveň věc, která nám brání říct Lichtenštejnsku, co si o něm myslíme. Jsi jen snobský polyp na Švýcarsku. Švýcaři by tě měli nechat okamžitě odstranit.“* (Last Week Tonight with John Oliver, 2018)

Oliver: *„Daně – v podstatě způsob vládního crowdfundingu.“* (Last Week Tonight with John Oliver, 2018)

(Last Week Tonight with John Oliver, 18.3. 2018)

Krátce po punch line následuje Oliverovo představení tématu divákům v sále a u televize. V tuto chvíli se vedle moderátora objeví první grafické elementy, které většinou obstarávají doprovodné fotografie a jiné obrazové zdroje. Tato úvodní pasáž zahrnuje velmi málo vtipů, jedná se spíše o shrnutí aktuálních událostí a vysvětlení důvodů, proč tvůrci budou vysílat právě toto téma.

Oliver: *„Mike Pence je jedním z klíčových mužů administrativy Donalda Trumpa. Ačkoli je to člověk s velmi přísným názorem na práva homosexuálů, je proti potratům a je mimořádně konzervativní, je to jeden z mála lidí, koho Donald Trump nemůže propustit. Pence je navíc vynikající v bránění Trumpových omylů. Podívejte se na video, kde Pence brání Trumpa poté, co Trump na Twitteru uvedl falešnou zprávu, že ve volbách v roce 2016 hlasovaly*

miliony lidí nelegálně.“ (Last Week Tonight with John Oliver, 2018)

Oliver: Ve světle útoků v Parklandu na Floridě se NRA ocitla ve světle reflektorů, ale tentokrát už to vypadá, že se tlak veřejnosti začíná projevovat. Velké společnosti jako Avis, Budget, nebo Hertz přestanou nabízet NRA slevu. Navíc se rozjela kampaň za bojkotování televizní stanice NRA. A našim dnešním úkolem je zjistit, co vlastně NRA TV je.“ (Last Week Tonight with John Oliver, 2018)

(Last Week Tonight with John Oliver, 4.3. 2018)

V následujících částech relace začíná Oliver střídat archivní záběry, většinou pořízené z jiných médií, se svým vlastním hodnocením toho, co diváci vidí. Začíná tak startovat příběh, skrze který divákům v sále i u televize předá informace i vlastní komický názor na danou problematiku. Například při epizodě o italských parlamentních volbách věnoval moderátor dlouhou pasáž pořadu historii italských premiérů, zmiňoval Silvia Berlusconiho a jeho kauzy, také níže jmenovaného Mattea Renziho a upozorňoval na nebezpečí extremistických stran, které především vinou uprchlické krize získávají na popularitě. Moderátor se vysmíval dávným historickým prohlášením, zesměšňoval projevy a program jednotlivých kandidátů a snažil se divákům v USA vysvětlit důležitost italských voleb pro budoucnost Evropy. Oliver se opírá při výběru o lokální i celostátní média, převážně audiovizuální. Většinou si vybírá zpravodajské kanály, kde reaguje na rozhovory s respondenty na probírané téma, nebojí se však kritizovat také

jinak smýšlejší televizní stanice a jejich reportéry. Často si tak moderátor Last Week Tonight tropí legraci z konzervativně smýšlejší stanice Fox News. Promítané videomateriály se divákům zobrazí přes celou obrazovku, zatímco při moderátorově monologu jsou po Oliverově pravici, potažmo divákově levici.

(zprávy BBC World News, bývalý italský premiér Matteo Renzi oznamuje demisi, následně odchází)

Renzi: *„Prohrál jsem. Je třeba to říct nahlas. I kdybych se snažil sebevíc, tuto bitvu jsem vyhrát nemohl. Ať žije Itálie a hodně štěstí nám všem.“*

Oliver: *„Wow, tak to je zlověstné znamení. To je podobné, jako když vám pilot letadla zahlásí do reproduktorů: Dneska se to vašemu pilotu Dougovi moc nepovedlo, takže se usad'te a zrelaxujte. Přeji nám hodně štěstí.“*

(vysílání Fox News, Donald Trump vykřikuje heslo: *„America First!“*)

Oliver: *„Lidé napříč zeměkouli si teď musí lámat hlavu nad tím, kdy bylo motto Spojených států jiné než America First. Američané dávají Ameriku na první místo už od doby, kdy připluli na tento kontinent jako druzí.“⁴⁵*

Pomocí těchto reakcí na videomateriály a fotografie Oliver pokračuje v naraci příběhu. Moderátor střídá způsoby vyprávění, míchá informace a vtipy a vede příběh k závěrečné pointě. Každý materiál, který Oliver během vyprávění použije, má přesný zdroj. Právě při vyhledávání, rešeršování a kontrole zkoumaného materiálu se projevuje publicistická hodnota *Last Week Tonight*.

Závěry jednotlivých segmentů se snaží John Oliver zakončovat spektakulárně, vytváří různé scénky, dělá absurdní věci. Tuto tradici odstartoval již dříve zmíněným založením církve *„Our Lady of Perpetual Exemption“*, následně měl ve svém pořadu pěvecký sbor homosexuálů, či pyrotechniku. Tvůrci pořadu dokonce nakoupili voskové figuríny několika předchozích amerických prezidentů, které Oliver divákům vystavil jako památníky. Podobným kouskem zakončil John Oliver také první epizodu páté série, kde řešil zahraniční politiku Donalda Trumpa.

⁴⁵ To, jak Oliver pracuje s cizími médii, ilustruje tato práce v seznamu příloh.

Oliver: „Politika je jako sex. Když hlasitě oznamujete, že budete první, budete mít problém s hledáním partnera. Amerika ale není jen Donald Trump, je to země nádherných věcí i naprosto úděsných nápadů. Dovolte mi prosím, abych se jako imigrant, který se do této země zamiloval, vyjádřil na obranu USA. Jsme sice země, která vynalezla něco tak odporného jako Mountain Dew, ale zase vyrábíme postele ve tvaru Batmobilu. To je přece životní sen! Amerika je zemí, která vám dala Hvězdné války – nemáte zač, ale také scientologii – za to se omlouváme. [...] Trump je nejhorší z nás, ale nezastupuje všechny. Kdybych měl popsát Ameriku, nebyl by to Trump řvoucí America First!, ale nádherný pěvecký sbor homosexuálů z New Yorku, který zpívá naprosto ohavnou píseň All Star od skupiny Smash Mouth.“ (sbor začíná zpívat, na pódium štáb donáší postel ve tvaru Batmobilu, kolem tančí nafukovací dinosauři) “Tohle by měla být naše nová národní hymna. Proto prosím zbytek světa, aby si uvědomil, že jsme zemí Donalda Trumpa, ale také zemí, kde se za něj většina obyvatel stydí.“

(Last Week Tonight with John Oliver, 18.2. 2018)

3.4. The Late Show with Stephen Colbert

3.4.1. Analýza pořadu

Třiapadesátiletý komik Stephen Colbert aktuálně⁴⁶ působí na stanici CBS, kde po Davidu Lettermanovi převzal moderování večerní talk-show s názvem *The Late Show*, většina jeho kariéry je ale pevně spjatá se stanicí Comedy Central, kam Colbert nastoupil v roce 1997 do *The Daily Show*, tehdy ještě uváděnou prvním moderátorem Craigem Kilbornem. Po příchodu Jona Stewarta v roce 1999 si Colbert vytvořil jednu z klíčových rolí v rámci celého pořadu. Vypracoval se do jednoho z korespondentů, kteří se snažili mystifikovat diváky představováním fake news (Gaines, 2010, s. 129). Z Colberta se stala jedna z vůdčích osob *The Daily Show* a po boku Stewarta pomohl relaci k zisku několika prestižních ocenění⁴⁷.

Stanice Comedy Central v roce 2005 nabídla Stephenu Colbertovi vlastní pořad, který ale bude vycházet ze základů *The Daily Show*. Colbert nabídku přijal a tak ihned po *The Daily Show* se divákům spustil *The Colbert Report*, tedy politicko-satirický pořad pod taktovkou Stephena Colberta. Moderátor se v něm ztělesňoval do role konzervativního politického komentátora s cílem právě takto smýšlející lidi parodovat (Jones, 2010, s. 79). Colbertův pořad vydržel na obrazovkách Comedy Central až do odchodu samotného moderátora na stanici CBS v prosinci roku 2014.

Zatímco při *The Colbert Report* se moderátor Stephen Colbert držel podobných motivů jako Jon Stewart v *The Daily Show*, u *The Late Show* došlo ke změně formátu. Colbert od ledna roku 2015 uvádí na stanici CBS spíše pozdně večerní talk-show, kde debatuje s hosty a má živou kapelu⁴⁸. Tematicky se Colbert ke svému původnímu řemeslu, tedy politické satíře, vrací v úvodních skečích, kde satiricky glosuje dění uplynulých dní, a také v krátkých politicko-satirických pasážích, které jsou předem připravené, a často zahrnují fake news vystoupení, podobně jako v *The Daily Show*. Ve zmiňování politické satiry se moderátor *The Late Show* příliš neliší od ostatních komiků, kteří uvádějí konkurenční talk-show, například Jimmyho Fallona či Jimmyho Kimmela. O Jimmym Fallonovi a jeho konkurenci se Stephenem Colbertem se tato práce bude krátce zmiňovat ve své další části.

Stavba *The Late Show* připomíná jiné pozdně večerní talk-show. Znělka přivítá

⁴⁶ Na jaře roku 2018.

⁴⁷ Více k oceněním tato práce uvádí v kapitole 2.2.

⁴⁸ Colbert pořad převzal po Davidu Lettermanovi, slavném moderátorovi, který odešel do důchodu. Právě na Lettermanově podobě *The Late Show* vystavěl Colbert základy „své“ *The Late Show*.

Colberta ve studiu, následují krátké komediální skeče a zhodnocení uplynulého týdne. Následují vystoupení hostů, většinou se jedná o celebrity činné v showbiznysu, herce, či hudebníky. Ti přicházejí do pořadu s cílem propagace nové desky či filmu. Colbert s nimi vede standardní rozhovory, používá prvky situačního humoru. Podobně jako Jimmy Fallon či Jimmy Kimmel hraje s hosty různé hry, kde celebrity dostává do zvláštních, většinou vtipných situací. Ke své původní profesi, tedy politickému komentátorovi, který kritizuje hlavně konzervativně smýšlející politiky, se Colbert vrací v hodnocení uplynulých dní i prezentaci dlouhodobých kauz. Tam dlouholetý korespondent *The Daily Show* a moderátor *The Colbert Report* zúročuje své bohaté zkušenosti s politickou satirou. Colbert v *The Late Show* ale nemůže věnovat politické satiri celou stopáž 45 minut, proto se parodie aktuální politické scény pohybují co se týče minutáže okolo 10-15 minut. Stephen Colbert je velmi kritický vůči prezidentu USA Donaldu Trumpovi. V květnu roku 2017 dokonce Colberta vyšetřovala Federální komunikační komise (FCC). Moderátor *The Late Show* totiž prohlásil o současném prezidentovi USA, že "*jediná věc, na kterou je jeho pusa dobrá, je to, že je dobré pozdravovat na penis Vladimira Putina* (Otterson, 2017)." Na sociální síť Twitter byly umístěny četné výzvy na odvolání Colberta pod heslem *#FireColbert*, Colbert však v křesle moderátora zůstal. FCC, která kontroluje a reguluje vysílání ve Spojených státech, totiž oznámila, že Colberta nepotrestá (Statt, 2017).

Stephen Colbert ve svých politicko-satirických vystoupeních na úvod pořadu na rozdíl od moderátorů *The Daily Show* a *Last Week Tonight* stojí. Colbert vestoje přímo oslovuje diváky u televize, vytváří dojem, že je jim blíže. Jeho vystoupení prokládají články a texty z jiných médií a zdrojů, ty jsou ale divákům rozvrženy napříč celou obrazovkou. Colbert ale přidává do své relace také druhý politicko-satirický úsek od stolu, a stavba pořadu se v těchto sekcích výrazně podobá *The Daily Show* či *Last Week Tonight*. Tato část reflektuje předem připravené téma, zatímco úvodní monolog hodnotí aktuální události uplynulých dní.

Vedení stanice CBS angažovalo Stephena Colberta jako náhradu za odcházejícího Davida Lettermana. Colberta vedení CBS přetáhlo s cílem výrazněji bojovat o diváky s *The Tonight Show*. A Colbertovi se to povedlo. Mezeru mezi oběma relacemi dokázal stáhnout, a první data z roku 2018 ukazují, že *The Late Show* ovládla

boj o diváky nejen proti *The Tonight Show*, ale také proti Jimmymu Kimmelovi, jehož pořad⁴⁹ se vysílá ve stejném čase jako ten Colbertův a Fallonův, konkrétně každý pracovní den ve 23:35 amerického východního času. Stephen Colbert oproti roku 2017 získal 20% diváků, průměrně jeho *The Late Show* sledovalo 4,02 milionu diváků. Fallon a Kimmel přitáhli 2,76, resp. 2,35 milionu diváků. *The Late Show* oproti jaru roku 2017 získalo vůči *The Tonight Show* téměř milion diváků, rozdíl mezi oběma relacemi by totiž 300 tisíc, přičemž Colbert vedl. *The Tonight Show* a Jimmymu Fallonovi nepomohla ani výrazná podpora stanice NBC během zimních olympijských her v jihokorejském Pchjongčchangu⁵⁰. Naopak Stephen Colbert spolu s *The Late Show* nabírá na popularitě, data ukazují, že nárůst sledovanosti tohoto pořadu strmě stoupá od inaugurace Donalda Trumpa v listopadu 2016 (Adalian, 2018).

3.4.2. Konkrétní příklady

The Late Show odvysílala od začátku roku 2018 do vzniku této práce celkem 72 epizod. Moderátor Stephen Colbert v nich přivítal několik desítek hostů, převážně ze showbyznysu. Do studia dorazili například držitelé sošek Oscara Sean Penn a Hilary Swank, hráč amerického fotbalu Tom Brady, moderátor Anderson Cooper ze stanice CNN a mnoho dalších.

Colbert během těchto epizod několikrát otevřel celou relaci politickými tématy, kde se viditelně inspiroval svým původním zaměstnavatelem, stanicí Comedy Central a jejími pořady *The Daily Show* a *The Colbert Report*. Velkou odezvu vzbudil rozhovor s autorem knihy *Oheň a hněv: Uvnitř Trumpova Bílého domu* Michaellem Wolffem a fingované rozhovory s první dámou USA Melanií Trumpovou. V tomto segmentu *The Late Show* tedy Colbert využívá podobných prostředků jako *The Daily Show*, tedy fake news.

The Late Show začíná znělkou. Ta je vytvořená ze symbolů města New York, diváci mají možnost sledovat Empire State Building, newyorské metro, stadion Yankees či Times Square. Na těchto pamětihodnostech se divákům zobrazují jména hostů, kteří v daný den dorazí do studia. Hlasatelka zároveň jména čte a na závěr 45 vteřin dlouhé

⁴⁹ Jimmy Kimmel Live se jako jediný ze zmiňovaných pořadů v této práci natáčí na západním pobřeží USA, konkrétně v Los Angeles. Zbylé relace mají sídlo v New Yorku.

⁵⁰ Stanice NBC byla oficiálním vysílatelem olympijských her v Pchjongčchangu na území Spojených států amerických.

znělky přivítá Stephena Colberta ve studiu. Colbert přibíhá, plácá si s fanoušky a následně vestoje zahájí svůj uvítací monolog, velmi často s politickým tématem.⁵¹ Například v pátek 4.5. 2018 zahájil Colbert svůj pořad takto:

Colbert: „*Dobry den vsichni. Ja jsem vas moderator, Stephen Colbert!*“

(Diváci aplaudují.)

Colbert: „*Je patek a to znamena, ze zitra je vikend, a navíc Cinco de Mayo, tedy den, kdy my Američané oslavujeme mexické dědictví. To ostatně děláme vždycky tak, že se totálně opijeme kulturně vhodným alkoholem. Bílý dům bohužel Cinco de Mayo neslaví, což je škoda. Dřív to Trump dělal, nechal se vyfotit v Trump Tower s miskou tacos. Ale to bylo před dvěma lety. Ty tacos teď spolupracují s Robertem Müllerem.*“

(Divákům se zobrazuje fotka Donalda Trumpa z jeho účtu na Twitteru, kde pózuje s miskou tacos.)

Colbert: „*Máme tady další zprávy ze záhonku kolem Bílého domu. Vše začalo tím, že francouzský prezident Emmanuel Macron dal Donaldu Trumpovi dub. Společně ho zasadili, ale po týdnu tento strom ze záhonku zmizel.*“

(Diváci vidí video stanice CNN, která Trump zasazuje strom, následně jim tvůrci nabídnou článek z portálu USA Today, který informuje o tom, že strom zmizel. Colbert nejprve s přehnaným francouzským přízvukem přečte jméno Emmanuela Macrona a následně pomalu důrazně přečte větu, že strom ze záhonku zmizel. Tu vidí diváci zvětšeně skrze lupu.)

Colbert: „*To je zvláštní. Většinou, když Trump zaboří lopatu do země, trvá to déle než týden, než celý projekt selže. Co se s tím stromem stalo? Dostal padáka? Nebyl Trumpovi loajální? Víme jen to, že ten dub přivezli z jiné země, zasadili do pevně do Bílého domu, ale následně pod rouškou noci zmizel neznámo kam. Takže máš pořád naději, Melanie. Stůj pevně, nehýbej se, a možná se ti to taky povede.*“

(Colbert komicky paroduje strom, předstírá, jak mu vlají větve ve větru. Na plátně se divákům objeví mluvící strom, který kouří cigaretu. Colbert jej představí jako

⁵¹ Viz seznam příloh.

tajný zdroj z Bílého domu.)

Strom (mluví upraveným hlasem): „*Můžu jenom říct, že kolega je teď na lepším místě. Ta půda je hrozná, kontaminovaná. Trump zničil záhony Michelle Obamové a chtěl vysadit cheeseburgerovou plantáž.*“

(The Late Show, 3.5. 2018)

Podobně politicko-satirické úvodní monology připravuje Colbertův tým v průměru na každý druhý díl. Střídá je tak s ostatními aktuálními událostmi, jako například finále SuperBowlu, předávání cen Oscar, či zahájení zimních olympijských her v Pchjongčchangu. Colbert zároveň dává prostor také kolegům komikům, aby předvedli v jeho pořadu úvodní skeč. V roce 2018 dostali prostor Owen Smith nebo Gary Vider⁵².

V další části pořadu následují rozhovory s osobnostmi. Jak již tato práce zmiňuje, do The Late Show většinou přicházejí celebrity za účelem propagace nových děl, ve kterých účinkují. Většinou se jedná o standardní rozhovory, které se netýkají politické satiry, jako spíše situačního humoru. Přesto i Colbert ve svém pořadu v roce 2018 několik politicko-satirických interview vedl, například 8.1. 2018 s autorem knihy Oheň a hněv: Uvnitř Bílého domu, spisovatelem Michaellem Wolffem.

⁵² Gary Vider je komik, který se do podvědomí veřejnosti dostal díky účasti v talentové soutěži America's Got Talent. Od té doby se objevuje v pozdně večerních talk-shows. Owen Smith, je komik tmavé pleti, který sdílí stejné jméno s poslancem britské Labouristické strany.

Colbert: „*Mým dalším hostem je autor aktuálně nejprodávanější knihy ve Spojených státech, Michael Wolff.*“

(Diváci aplaudují, moderátor jde přivítat a usadit hosta.)

Colbert: „*Díky za toto exkluzivní interview.*“

Wolff: „*Víte ale, že se Trump dívá, že ano?*“

Colbert: „*No jistě, vždyť toto je přece jeho nejoblíbenější pořad. Jste překvapený obrovským zájmem o vaši knihu?*“

Wolff: „*No jistě, že ano.*“

Colbert: „*Vážně? Vždyť jste o prezidentovi řekl, že je emočně nestabilní, nehodí se do úřadu. V podstatě jste řekl, že je neustále přisátý ke svému cheeseburgeru, když jde spát. A navíc má kódy k atomovým zbraním.*“

Wolff: „*No ano, já si totiž myslel, že to všichni víme. Já dokonce říkal vydavateli, že to nejsou žádné nové informace, a že tiskne nějak moc kopií.*“

(The Late Show, 8.1. 2018)

Jak monolog Colberta, tak rozhovor s osobností trvá v průměru 10 minut. Tím Colbert vyčerpá polovinu stopáže pořadu. Následuje účast dalších celebrit, které rovněž ve zhruba desetiminutovém rozhovoru propagují nový film, desku, či knihu a druhá politicko-satirická část. Pasáž celebrit je zakončená jejich uměleckým vystoupením,

nebo hrou. V roce 2018 v *The Late Show* vystoupila například skupiny 30 Seconds To Mars, The Black Eyed Peas, nebo zpěvák Bon Jovi. S osobnostmi ve studiu hraje moderátor různé hry, sehrává s nimi scénky. S herečkou Sarah Jessica Parkerovou vyrazil Colbert na fingovaný ples, šéfkuchaře Wolganga Pucka donutil uvařit slavnostní večeři u příležitosti dne sv. Valentýna.

Další politicko-satirickou částí, kde se Colbert vrací ke svému původnímu řemeslu, je pasáž fake news, tedy falešných zpráv. Ty moderátor kombinuje s monology zpoza stolu, které se podobají těm z *The Daily Show*. Stálou roli si v *The Late Show* dokázala vydobýt americká herečka Laura Benanti, kterou Stephen Colbert využívá ve fake news segmentech pořadu jako falešnou první dámu Melanii Trumpovou. Falešná Melanie Trumpová vystoupila od začátku roku 2018 ve třech epizodách, v té z 10.1. 2018 přímo reagovala na slova, která o dva dny dříve pronesl výše zmíněný spisovatel Michael Wolff.

Colbert: „*Dobry den, první dámo, je něco v té knize pravda?*“

Melanie (hovoří silným slovinským přízvukem): „*Ne, každičké slovo v té knížce je lež. Jsou to fake news, totální fikce.*“

Colbert: „*Je pravda, že každý, kdo Trumpa zná, o něm říká, že je to idiot?*“

Melanie: „*Ne, všichni ne. To nejmladší vnouče ještě ani neumí mluvit.*“

Colbert: „*Takže co říkáte na to, že s manželem spíte v oddělených místnostech?*“

Melanie: „*To není pravda, já od voleb nespala.*“

Colbert: „*A co tvrzení, že váš manžel chodí spát s cheeseburgerem v ruce?*“

Melanie: „*To pravda je. Proto spolu nespíme, všude jsou cheeseburgery. Naštěstí. Já se vždycky starám, aby byl nějaký poblíž.*“ (začne se laskat s cheeseburgerem) „*Díky za tvé služby.*“

Colbert: „*Je pravda, že během volební kampaně jste se s manželem několik dní neviděli, ačkoli jste oba pobývali v Trump Tower?*“

Melanie: „*Ach, Trump Tower, tolik místa na schovávání. Věděl jste, že se vlezu celým tělem do lednice na víno? Místo získáte tak, že víno nalijete do žaludku.*“ (napije se vína)

(The Late Show, 10.1. 2018)

4. Závěr

Když se 6. srpna roku 2015 loučil s moderováním pořadu *The Daily Show* Jon Stewart, šlo o konec éry. Éry, která odstartovala nový způsob kombinace žurnalistiky a humoru v televizní zábavě. Éry, která divákům ukázala „novou politickou televizi (Jones, 2005, 52-60. 84-88).“ Jonu Stewartovi tehdy vzdalo hold několik politiků, které moderátor po celé své šestnáctileté fungování trvale zesměšňoval. Stewart navíc vychoval americké politicko-satirické scéně další moderátory, kteří nyní uvádějí své vlastní pořady, ale udržují žánr ve světle reflektorů. Jedná se převážně o Johna Olivera a Stephena Colberta, dále pak Samantha Bee nebo Jordana Kleppera.

Jon Stewart dokázal využít vlny zájmu o politiku v USA, která vyvstala ve druhé polovině 20. století a na přelomu milénia. Nelze však říct, že by objevil něco nového. Satira, převážně politická, existovala skrze nástěnné malby již dávno ve starověkém Egyptě, literárně pak žánr vytvořili v antickém Řecku. Legerace na účet mocných se lidem vryla pod kůži, a později, s nástupem Guttenbergova knihtisku, si satira definitivně našla své místo na literární mapě.

Autor této práce by se rád v budoucnu věnoval žurnalistice, tedy oboru, který tvoří a tvořil nedílnou součást politické satiry. S rozvojem prvních periodických tiskovin se jako přílohy začaly objevovat satirické komiksy a útočné pamflety, které

zsměšňovaly dění ve společnosti. Umění komiksů povznesli tvůrci v USA na vysokou úroveň s nástupem penny press a yellow journalism. Tehdy se komiksy staly pevnou součástí tištěných médií.

V televizi si ale satira našla své místo až ve druhé polovině 20. století s nástupem pořadu *Saturday Night Live*. Především 90. léta odstartovala velký rozvoj tohoto televizního žánru, čehož využil také Jon Stewart v *The Daily Show*. Stewart představil světu pojem fake news, který se stal pevnou součástí stavby politicko-satirických pořadů a také později kampaní amerických politiků. Stewart zároveň zajistil politické satire pevné místo na televizních obrazovkách, čehož nyní využívají například John Oliver nebo Stephen Colbert.

Tato bakalářská práce si položila za cíl nabídnout čtenáři pohled na vztah mezi satirou a žurnalistikou a používání žurnalistických prvků v politicko-satirických pořadech. To je ostatně důvod, proč si autor toto téma jako student žurnalistiky vybral. V teoretické části se práce snaží satiru definovat a popsat vztah mezi humorem a žurnalistikou. Zároveň práce popisuje žurnalistické prvky užití v politicko-satirických pořadech a při hledání odpovědi na otázku, zdali jsou moderátoři těchto pořadů komiky, či investigativními novináři, se snaží nabídnout názor obou stran tak, aby si čtenář mohl udělat vlastní názor. Praktická pasáž textu shrnuje autorovo pozorování do deskriptivní analýzy tří vybraných politicko-satirických pořadů, práce především sleduje osobu moderátora, stavbu a vzhled pořadů, jejich práci s audiovizuálními materiály a mixování žurnalistiky a humoru. Analytická tvrzení se autor snaží čtenáři pro lepší přehlednost ilustrovat na konkrétních příkladech, kde autor text doplňuje screenshoty zkoumaných pořadů.

5. Summary

On 6th August 2015, *The Daily Show* host Jon Stewart gave his farewell to the show after sixteen years. It was the end of an era. An era that started a new way of combining journalism and humour in television entertainment. An era that showed the viewers, how a „new political television“ (Jones, 2005, s. 52-60, 84-88) looks like. A lot of politicians that Stewart mocked gave him tribute when he was leaving *The Daily Show*. Stewart also raised new political commentators that are now hosting their own political-satirical shows and keeping the genre in the spotlight, like John Oliver, Stephen Colbert,

Samantha Bee or Jordan Klepper.

Jon Stewart managed to use the wave of interest in American politics that rose in the second half of the 20th century and on the brink of the new millennium. It is however impossible to say that Stewart invented something new. Satire, mostly political, had existed through murals already in the ancient Egypt. As a literature genre, satire was invented in the Ancient Greece. Making fun of the powerful stayed in people's minds and later, with the invention of Guttenberg's letterpress, satire found its place on the map of literature.

The author of this thesis would like to become a journalist in the future. Journalism is a field that is and was always part of political satire. With the expansion of periodical newspaper the political comics and offensive pamphlets started to appear. The art of comics experienced a boom in the United States with the beginning of penny press and yellow journalism. At that time, the comics became an integral part of printed media.

On television, satire found its place in the second half of the 20th century with the success of *Saturday Night Live*. Jon Stewart used the real boom of political satire at the end of 1990's in *The Daily Show*. Stewart introduced the term „fake news“ to the world – a term that became an integral part of political-satirical TV shows and campaigns of some political candidates.

One of the goals of the bachelor thesis was to examine the relationship between satire and journalism and the usage of journalistic approaches in political-satirical shows. That is why the author, a student of journalism, chose this topic. The theoretical part of this work tries to define satire and its relationship between humour and journalism. This work also describes the journalistic approaches used in political-satirical shows and offers opinions from both sides of the barrier to help the reader make his/her opinion whether the hosts of these shows are comedians or investigative journalists. The practical part of this work summarizes the author's observation into a descriptive analysis of the three examined TV shows, the work mostly describes the hosts of these shows, the construction and looks of these shows, their work with audiovisual material and mixing journalism and humour. The author tries to illustrate his analytical assertions with screenshots of these shows to make it more synoptical to the reader.

6. Seznam zkratek

USA – United States of America, Spojené státy americké

MF Dnes – Mladá fronta Dnes, český tištěný deník

ČR – Česká republika

G. W. H. Bush – George Herbert Walker Bush, 41. prezident USA (1989-1993)

D.C. – District of Columbia, Washington; hlavní město USA

MTV – Music Television; americká hudební televizní stanice

CBS – Columbia Broadcasting System; americká televizní stanice

HBO – Home Box Office; americká televizní stanice

ABC – American Broadcasting Company; americká televizní stanice

M.G. Scott – Michael Gary Scott; fiktivní postava ze seriálu Kancl, kterou hrál komik Steve Carell

NBC – National Broadcasting Company; americká televizní stanice

TBS – Turner Broadcasting System; americká televizní stanice

FCC – Federal Communications Commission; kontrolní a regulační orgán ve Spojených státech

DVD – Digital Video Disc, formát digitálního disku

CNN – Cable News Network, americká zpravodajská televizní stanice

NRA – National Rifle Association; americká nezisková organizace, která podporuje držení zbraní

BBC – British Broadcasting Corporation; britská veřejnoprávní televizní stanice

FBI – Federal Bureau of Investigation; vyšetřovací orgán amerického ministra spravedlnosti

7. Použitá literatura

7.1. Bibliografie

BAYM, Geoffrey, 2010. *From Cronkite to Colbert : the evolution of broadcast news*. Boulder, Colorado: Paradigm Publishers. ISBN 978-15-945-1553-8

BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan; KÖPPLOVÁ, Barbara, 2011. *Dějiny českých médií: Od počátku do současnosti*. Praha: Grada Publishing. ISBN: 978-80-247-3028-8

BELMONT AND BELCOURT BIOGRAPHIES, 2012. *Jon Stewart: An Unauthorized Biography*. Chicago: Price World Publishing. ISBN 978-16-198-4163-5

BUTLER, Jeremy G., 2012. *Television: critical methods and applications*. 4. vydání. New York: Routledge. ISBN 978-0-415-88328-3

GAINES, Elliott, 2010. *Media Literacy and Semiotics*. New York: Palgrave Macmillan. ISBN 978-0-230-10828-8

HESS, Stephen; NORTHROP, Sandy, 2011. *American political cartoons: the evolution of a national identity, 1754 - 2010*. New Brunswick: Transaction Publishers. ISBN 978-1-4128-1119-4

JONES, Jeffrey P., 2010. *Entertaining Politics: Satiric Television and Political Engagement*. 2. vydání. Lanham: Rowman & Littlefield. ISBN 0-742-56528-9

JONES, Jeffrey P., c2005. *Entertaining politics: new political television and civic culture*. Lanham: Rowman & Littlefield. ISBN 0-7425-3088-4

LICHTER, Robert S.; BAUMGARTNER, Jody C.; MORRIS, Jonathan S.; AMUNDSON, Daniel; LENZO, Jack, 2015. *Politics is a joke!: how TV comedians are remaking political life*, Boulder, Colorado: Westview Press. ISBN 978083347189.
<http://site.ebrary.com/lib/cuni/Doc?id=10906154> [online] cit. 2018-05-10

MCCABE, Janet; AKASS, Kim, 2007. *Quality TV: contemporary American television*

and beyond. Londýn: I.B. Tauris. ISBN 978-1-84511-511-1

PAVERA, Libor; VŠETIČKA, František, 2002. *Lexikon literárních pojmů*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc. ISBN 80-7182-124-1

MOCNÁ, Dagmar; PETERKA, Josef a kol., 2004. *Encyklopedie literárních žánrů*. Praha: Paseka. ISBN 80-7185-669-X

ORLICKÝ, Jan, 2003. *Záhady komična: teorie komična, vtipu, gagu a smíchu*. Praha: Futura. ISBN 80-85523-93-0

RUB-MOHL, Stephan, 2005. *Žurnalistika: komplexní průvodce praktickou žurnalistikou*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0158-8

ŠUBERTOVÁ, Zuzana; KAŠPAR, Vladimír, 1996. *Svoboda projevu a médií v mezinárodním právu a praxi*. Praha: Syndikát novinářů České republiky.

7.2. Webové zdroje

ADALIAN, Josef, 16.4. 2018. *Late-Night Ratings: Stephen Colbert's Lead Over Jimmy Fallon Is Bigger Than Ever*. Vulture. Dostupné z: <http://www.vulture.com/2018/04/late-night-ratings-early-2018-colbert-fallon.html> [online] [cit. 2018-05-10]

BOHLEN, Celestine, 29.9. 2001. *THINK TANK; In New War on Terrorism, Words Are Weapons, Too*. The New York Times. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2001/09/29/arts/think-tank-in-new-war-on-terrorism-words-are-weapons-too.html> [online] [cit. 2018-05-10]

BROCKINGTON, Ariana, 19.4. 2018. *'Handmaid's Tale,' 'A Series of Unfortunate Events' Among Peabody Entertainment, Youth Winners (EXCLUSIVE)*. Variety. Dostupné z: <https://variety.com/2018/tv/news/peabody-2018-entertainment-childrens-youth-programming-winners-1202758001/> [online] [cit. 2018-05-10]

CZAJKOWSKI, Elise, 22.7. 2013. *A Look Back At John Oliver's Pre-'Daily Show' Work*. Splitsider.com. Dostupné z: <http://splitsider.com/2013/07/a-look-back-at-john-olivers-pre-daily-show-work/> [online] [cit. 2018-05-10]

- DE SOUZA, Alison, 23.2. 2017. *The Straits Times: Last Week Tonight's John Oliver is adamant that he is not a journalist.* The Straits Times. Dostupné z: <https://www.straitstimes.com/lifestyle/entertainment/blurring-the-line-between-humour-and-journalism> [online] [cit. 2018-05-10]
- EDMONDS, Rick, 8.8. 2016. *Poynter: I was interviewed by 'Last Week Tonight.' Here's why the show is journalism.* Poynter. Dostupné z: <https://www.poynter.org/news/i-was-interviewed-last-week-tonight-heres-why-show-journalism> [online] [cit. 2018-05-10]
- ELLIS, Jessica; KERMELIOTIS, Teo, 30.3. 2015. *Why mixed-race comic was 'born a crime'.* CNN. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2013/02/13/showbiz/trevor-noah-comedy/index.html> [online] [cit. 2018-05-10]
- EMMY AWARDS, 8.5. 2018. *The Daily Show with Jon Stewart.* Emmy Awards. Dostupné z: <http://www.emmys.com/shows/daily-show-jon-stewart> [online] [cit. 2018-05-10]
- GAMBINO, Lauren, 31.3. 2015. *Daily Show's Trevor Noah under fire for Twitter jokes about Jews and women.* The Guardian. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/culture/2015/mar/31/trevor-noah-backlash-highlights-jokes-jews-women> [online] [cit. 2018-05-10]
- GOTTFRIED, Jeffrey; ANDERSON, Monica, 12. 12. 2014. *Pew Research Center: For some, the satiric 'Colbert Report' is a trusted source of political news.* Pew Research Center. Dostupné z: <http://www.pewresearch.org/fact-tank/2014/12/12/for-some-the-satiric-colbert-report-is-a-trusted-source-of-political-news/> [online] [cit. 2018-05-10]
- GROSS, Terry, 7.3. 2018. *John Oliver Finds Humor In The News No One Wants To Hear About.* KERA. Dostupné z: <http://keranews.org/post/john-oliver-finds-humor-news-no-one-wants-hear-about> [online] [cit. 2018-05-10]

HELMORE, Edward, 15. 6. 2014. *How John Oliver started a revolution in US TV's political satire*. The Guardian. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/tv-and-radio/2014/jun/15/john-oliver-started-a-revolution-in-us-tv-political-satire> [online] [cit. 2018-05-10]

HOLLOWAY, Daniel, 12. 9. 2017. *John Oliver's 'Last Week Tonight' Renewed by HBO Through 2020*. Variety. Dostupné z: <http://variety.com/2017/tv/news/john-olivers-last-week-tonight-1202555636/> [online] [cit. 2018-05-10]

LIDOVKY.CZ, 26. 2. 2010. *Karikatury Mohameda: po dvou letech přišlo usmíření s muslimy*. Lidovky.cz. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/karikatury-mohameda-po-dvou-letech-prislo-usmireni-s-muslimy-pu4-/zpravy-svet.aspx?c=A100226_112129_In_zahranici_gaa [online] [cit. 2018-05-10]

MARSH, Steve, 7.6. 2013. *John Oliver on Hosting The Daily Show and Being Less of a Mean Brit While Doing So*. Vulture. Dostupné z: <http://www.vulture.com/2013/06/john-oliver-the-daily-show-interview.html> [online] [cit. 2018-05-10]

METCALF, Mitch, 2.5. 2018a. *Top 150 Wednesday Cable Originals: 5.2.18*. Showbuzzdaily.com. Dostupné z: <http://www.showbuzzdaily.com/articles/showbuzzdailys-top-150-wednesday-cable-originals-network-finals-5-2-2018.html> [online] [cit. 2018-05-10]

METCALF, Mitch, 15.4. 2018b. *UPDATED: SHOWBUZZDAILY's Top 150 Sunday Cable Originals & Network Finals: 4.15.2018*. Showbuzzdaily.com. Dostupné z: <http://www.showbuzzdaily.com/articles/showbuzzdailys-top-150-sunday-cable-originals-network-finals-4-15-2018.html> [online] [cit. 2018-05-10]

NDLOVU, Andile, 11.7. 2012. *Noah voted king of comedy*. The Sunday Times Live. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20120711014305/http://www.timeslive.co.za/thetimes/2012/07/11/noah-voted-king-of-comedy> [online] [cit. 2018-05-10]

NOVINKY.CZ, 13.1. 2015. *Charlie Hebdo opět otiskne karikatury proroka Mohameda*. Novinky.cz. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/358566-charlie-hebdo-opet-otiskne-karikatury-proroka-mohameda.html> [online] [cit. 2018-05-10]

OTTERSON, Joe, 5.5. 2017. *FCC to Investigate Stephen Colbert Over Controversial Donald Trump Joke*. Variety. Dostupné z: <https://variety.com/2017/tv/news/fcc-stephen-colbert-donald-trump-1202410837/> [online] [cit. 2018-05-10]

STANISLAWSKI, Ethan, 25. 8. 2008. *DVD Review: John Oliver – Terrifying Times*. Blogcritics.org. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160115040758/http://blogcritics.org/dvd-review-john-oliver-terrifying-times/> [online] [cit. 2018-05-10]

STAR TRIBUNE, 1998. LizzLand.com. Dostupné z: <http://lizzland.tripod.com/news/020898a.html> [online] [cit. 2018-05-10]

STATT, Nick, 23.5. 2017. *FCC won't punish Stephen Colbert for controversial Trump insult*. The Verge. Dostupné z: <https://www.theverge.com/2017/5/23/15682594/fcc-stephen-cobert-the-late-show-donald-trump> [online] [cit. 2018-05-10]

STELTER, Brian; PALLOTTA, Frank, 14.9. 2017. *Trevor Noah renews 'Daily Show' contract for five more years*. CNN. Dostupné z: <http://money.cnn.com/2017/09/14/media/trevor-noah-contract-renewed-comedy-central/index.html> [online] [cit. 2018-05-10]

SYNDIKÁT NOVINÁŘŮ, 2018. *Syndikát novinářů*. Dostupné z: <https://syndikat-novinaru-cr-z-s.webnode.cz/> [online] [cit. 2018-05-10]

7.3. Využití akademické práce

CUTBIRTH, Joe H., 2011. *Satire as Journalism: The Daily Show and American Politics at the Turn of the Twenty-First Century*. Dostupné z:

<https://doi.org/10.7916/D8W66SQC>. [online] [cit. 2018-05-10]

JELÍNKOVÁ, Karolína. Česká politická satira na televizních obrazovkách v porovnání s americkými pořady. Praha, 2015. 135 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Petr Bednařík Ph.D.

7.4. Využití audiovizuální zdroje

America with Jorge Ramos: One-on-one with John Oliver, 2015. [televizní pořad]. Fusion, 12.5. 2015

Last Week Tonight with John Oliver, 2015. 49. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: HBO, 16.8. 2015

Last Week Tonight with John Oliver, 2016. 79. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: HBO, 7.8. 2016

Last Week Tonight with John Oliver, 2018. 120. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: HBO, 18.2. 2018

Last Week Tonight with John Oliver, 2018. 121. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: HBO, 25.2. 2018

Last Week Tonight with John Oliver, 2018. 122. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: HBO, 4.3. 2018

Last Week Tonight with John Oliver, 2018. 124. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: HBO, 18.3. 2018

Last Week Tonight with John Oliver, 2018. 127. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: HBO, 15.4. 2018

Last Week Tonight with John Oliver, 2018. 128. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: HBO, 22.4. 2018

The Daily Show with Jon Stewart, 2015. 2648. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: Comedy Central, 3.6. 2015

The Daily Show with Jon Stewart, 2015. 2658. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: Comedy Central, 22.6. 2015

The Daily Show with Trevor Noah, 2018. 3096. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: Comedy Central, 3.5. 2018

The Daily Show with Trevor Noah, 2018. 3082. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: Comedy Central, 10.4. 2018

The Late Show with Stephen Colbert, 2018. 474. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York, CBS, 8.1. 2018

The Late Show with Stephen Colbert, 2018. 476. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York, CBS, 10.1. 2018

The Late Show with Stephen Colbert, 2018. 496. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York, CBS, 7.2. 2018

The Late Show with Stephen Colbert, 2018. 541. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York, CBS, 3.5. 2018

8. Teze bakalářské práce

SOHVALENO

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce									
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:									
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Typovský František	Razítko podatelny: <table border="1" style="margin: auto;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;"> Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd </td> </tr> <tr> <td>Došlo dne:</td> <td style="text-align: center;">25-05-2017 -1-</td> </tr> <tr> <td>Čj:</td> <td style="text-align: center;">2371 Příloh:</td> </tr> <tr> <td>Přiděleno:</td> <td></td> </tr> </table>	Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd		Došlo dne:	25-05-2017 -1-	Čj:	2371 Příloh:	Přiděleno:	
Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd									
Došlo dne:		25-05-2017 -1-							
Čj:		2371 Příloh:							
Přiděleno:									
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2015/2016									
E-mail diplomantky/diplomanta: typovsky.f@seznam.cz									
Studijní obor/forma studia: Žurnalistika/prezenční									
Předpokládaný název práce v češtině: Žurnalistické postupy v politicko-satirických pořadech v USA									
Předpokládaný název práce v angličtině Journalistic approaches in political-satirical TV shows in the USA									
Předpokládaný termín dokončení: LS 2017/2018									
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce: Současná politická i společenská situace ve Spojených státech amerických potřebuje zpětnou vazbu. Pomyslně zrcadlo kromě klasických novinářů nastavují také novináři-komici, kteří ve svých pořadech umně míchají žurnalistiku a humor. Právě tyto pořady představím ve své bakalářské práci. Tu rozdělím do dvou částí – v té první zasadím politicko-satirické pořady do amerického mediálního prostředí a popíšu žurnalistické postupy, pomocí kterých tyto relace informují o určité události. V následné druhé části zanalyzuji tři nejdůležitější politicko-satirické pořady v USA (The Daily Show, Last Week Tonight a The Late Show) a na konkrétních příkladech doložím svá teoretická tvrzení. Cílem mé práce by pak měl být ucelený pohled na americké politicko-satirické pořady, jejich roli v americkém mediálním světě. Práce by měla na konkrétních případech přiblížit, jakými postupy tyto relace kombinují žurnalistiku a humor za účelem pobavit, ale i vzdělat diváky.									
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):									
<ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod – vymezení tématu 2. Hlavní část - teoretická <ol style="list-style-type: none"> a) Role politicko-satirických pořadů v amerických médiích – zasazení daných relací do mediálního kontextu Spojených států amerických b) Žurnalistické postupy v politicko-satirických pořadech v USA – teoretický popis daných postupů c) Investigativní žurnalistika versus humor – analýza tenké hranice, na které balancují moderátoři politicko-satirických relací 3. Hlavní část – praktická <ol style="list-style-type: none"> a) The Daily Show – převedení teoretických poznatků do praxe v tomto dnes už legendárním pořadu, dříve uváděným Jonem Stewartem, nyní Trevorem Noahem b) Last Week Tonight – převedení teoretických poznatků do praxe v relaci, se kterou Brit John Oliver získává četná ocenění c) The Late Show – převedení teoretických poznatků do praxe v pořadu, který uvádí bývalý člen týmu The Daily Show, Steven Colbert 4. Závěr – Shrnutí tématu a srovnání předem zadaných cílů s výsledkem 									
Vymezení zpracovávaného materiálu: Pro teoretickou část práce použiji knižní či internetové prameny, převážně odborného charakteru. Praktickou část budou reprezentovat samotné pořady, u Daily Show se zaměřím na období 2014-2015, kdy show uváděl Jon Stewart, následně na současnost, kdy je moderátorem Trevor Noah. U Last Week Tonight půjde o poslední dvě série pořadu, které vyšly v letech 2016 a 2017. The Late Show se Stevenem Colbertem bude prozkoumána celá, neboť se vysílá od září roku 2015. V rámci textových									

erialu půjde převážně o knihy z univerzitní knihovny a portálu elektronických zdrojů. Co se týče
deí daných pořadů – ty jsou částečně dostupné na síti YouTube, ostatní díly relací nabízí jejich
domovské kanály.

Postup (technika) při zpracování materiálu:

Deskripce a analýza a jejich následné dokázání na konkrétních případech. Teoretická část je vedena deskriptivní metodou, a to především v problematice zasazení politicko-satirických pořadů do amerického mediálního prostředí, a také popisu jednotlivých metod a postupů, kterých tvůrci daných relací využívají k vytváření obsahu.

Ve druhé části dochází k analýze konkrétních pořadů a jejich epizod. Zhlédnu ve vymezeném období maximum možných materiálů, které následně analyzuji a pokusím se najít konkrétní případy žurnalistických procesů a postupů, jež jsem popsal v teoretické části.

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

BUTLER, Jeremy G. *Television: critical methods and applications*. 4th ed. New York: Routledge, 2012. Routledge communication series. ISBN 978-0-415-88328-3.

Tato učebnice televizní žurnalistiky slouží jako jedna z nejvýznamnějších učebnic americké televizní žurnalistiky. Autor působící na univerzitě v Alabamě v této učebnici popisuje mnoho aspektů televizní novinařiny – pojímá ji z hlediska marketingu, psychologie, sociologie, či sémiotiky.

GAINES, Elliot. *Media literacy and semiotics: critical methods and applications*. New York: Palgrave Macmillan, 2010. Routledge communication series. ISBN 978-0-230-10828-8.

Pedagog z ohijské Wright State University napsal dílo, které pomáhá čtenáři kriticky myslet během konzumace mediálního obsahu. K tomu používá autor sémiotického modelu. Gaines systematicky analyzuje skrytý význam mediálních sdělení a odkrývá struktury jednotlivých pořadů – od The Daily Show až po dokumenty či infotainment.

TRUMP, Donald. *Great again: how to fix our crippled America*. ISBN 978-1-5011-3800-3.

Slavná kniha současného amerického prezidenta, která nese v názvu kus sloganu „Make America Great Again“, který Trump používal během své kampaně. Kniha slouží de facto jako nástroj propagandy, Trump v ní vyjmenovává, co všechno by po svém nástupu do Washingtonu změnil. Kromě boje proti imigrantům věnuje současný americký prezident jednu kapitolu také médiím, které nazývá v uvozovkách „nezaujaty“.

BAUMGARTNER, Jody; MORRIS, Jonathan S. (2006) *The Daily Show Effect: Candidate Evaluations, Efficacy, and American Youth*. American Politics Research, Volume 34, Number 3, May 2006. Sage Publications, dostupné: <http://www.npr.org/documents/2006/jul/dailyshow.pdf>.

Autoři textu, který vyšel v odborném časopise American Politics Research zkoumají mediální obsah The Daily Show s Jonem Stewartem. Zkoumají také celkovou roli Daily Show na americkou politiku – přináší zjištění, že lidé před obrazovkami hodnotí kritičtěji ty, které si ve studiu bere J. Stewart na mušku. Podle autorů textu ovšem Daily Show zvedá v očích diváků povědomí o politické situaci.

GRAY, Jonathan Alan, Jeffrey P. JONES. *Satire TV: politics and comedy in the postnetwork era*. [Online-Ausg.]. New York: New York University Press, 2009, 204 s. ISBN 08-147-3199-6.

Knihy esejů profesora z univerzity ve Wisconsinu zkoumá politickou satiru ve vybraných amerických, kanadských a britských televizních komediálních pořadech. Dílo popisuje to, co se stane, když se komedie stane politickou a politika vtipnou. Autor tvrdí, že se satira stala důležitou cestou ke zpracovávání politiky vtipnými, ale poučnými způsoby, tudíž je z politické satiry „životaschopný televizní žánr.“

JONES, Jeffrey P. *Entertaining politics: new political television and civic culture*. Lanham, MD: Rowman, 2005. ISBN 978-074-2530-881.

Knihy popisuje humorné, satirické pořady vysílané v USA, např. The Daily Show či D Ali G Show. Dílo zpochybňuje tvrzení, že tyto pořady činí politiku hloupou a způsobují menší zapojení obyvatelstva do společenského dění. Autor tvrdí, že tito političtí komentátoři oživilí politický humor jako dostupný a pádný způsob politické kritiky v době postmoderní krize.

LICHTER, S. Robert., Jody C. BAUMGARTNER a Jonathan S. MORRIS. *Politics is a joke!: how TV comedians are remaking political life*. ISBN 978-0-8133-4717-2.

...kace zasazuje žánr amerických komediálních televizních pořadů do širšího historického kontextu
...tického humoru. Dále si pokládá otázku, zdali jsou političtí komentátoři pouze baviči, nebo mají
...ožnost hýbat veřejným míněním. Pomocí exkluzivních dat amerického Centra pro média a veřejné
...záležitosti zkoumají autoři výroky moderátorů až do roku 1992, aby zachytili hlavní cíle a témata „late-
...night“ politických pořadů.

Diplomové práce k tématu

STÁREK, Ondřej. Politická satira v pořadu Saturday Night Live. Praha, 2012. 81 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Milan Kruml.

JELÍNKOVÁ, Karolína. Česká politická satira na televizních obrazovkách v porovnání s americkými pořady. Praha, 2015. 135 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Petr Bednařík Ph.D.

JONOVÁ, Kateřina. Making fun of the Donkey and the Elephant [online]. Brno, 2015 [cit. 2017-05-23]. Dostupné z: <http://is.muni.cz/th/413450/ff_b/>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Jeffrey Alan Smith.

Datum / Podpis studenta/ky

23.května 2017

František Tšpon

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

PhDr. Václav Moravec, Ph.D. et Ph.D.

25.5.2017

Václav

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

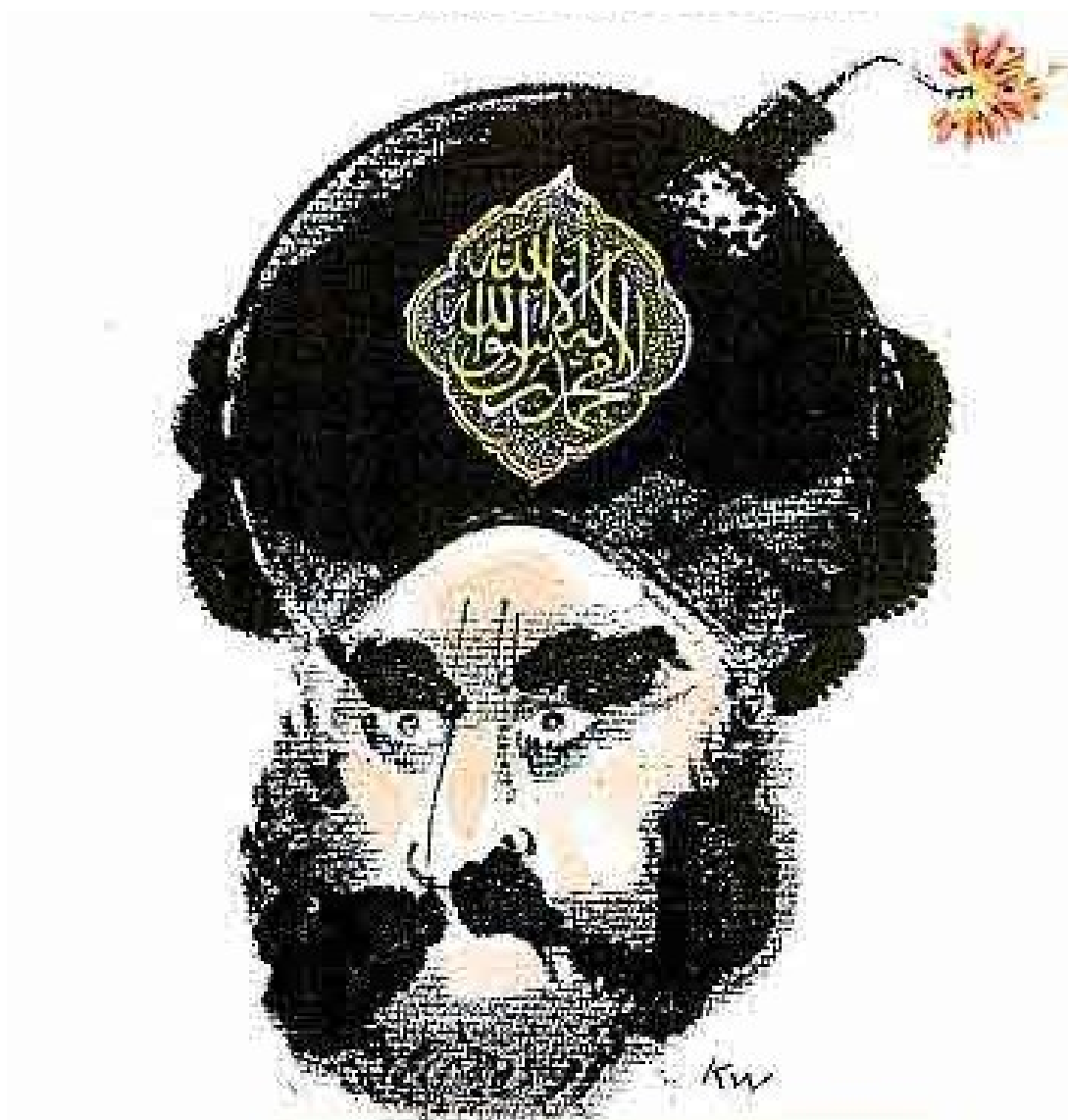
TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNĚ, PODEPSANĚ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMINU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU. A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNÝ FSV UK. PŘIJATĚ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVALUJE NA IKSŽ VEDOUcí PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY.

9. Seznam příloh

Příloha č. 1: Karikatura proroka Mohameda.

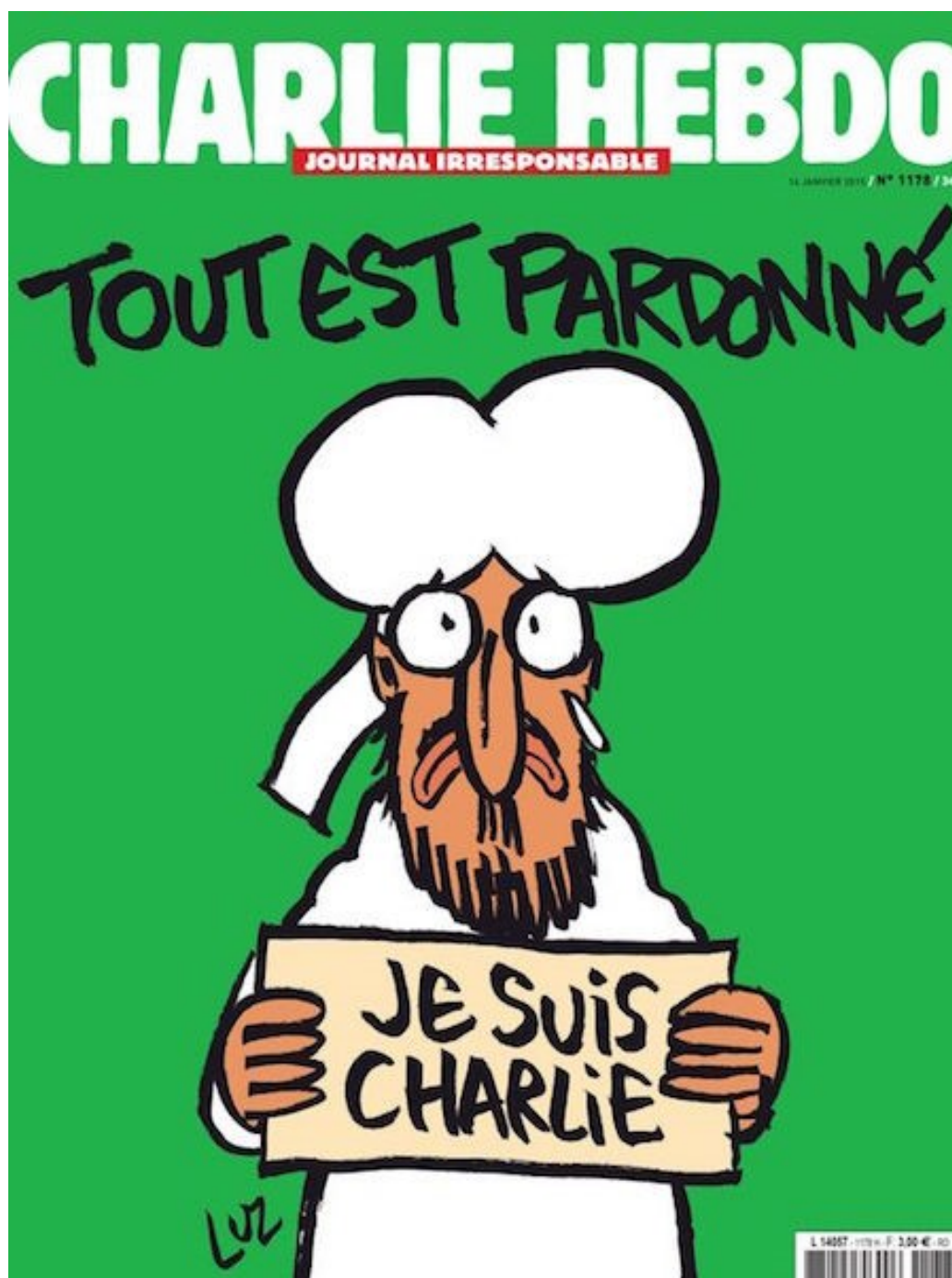
LIDOVKY.CZ, 26.2. 2010. *Karikatury Mohameda: po dvou letech přišlo usmíření s muslimy*. Lidovky.cz. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/karikatury-mohameda-po-dvou-letech-prislo-usmireni-s-muslimy-pu4-/zpravy-svet.aspx?c=A100226_112129_In_zahranici_gaa [online] [cit. 2018-05-10]

Příloha č. 2: Satirický magazín Charlie Hebdo

NOVINKY.CZ, 13.1. 2015. *Charlie Hebdo opět otiskne karikatury proroka Mohameda.*

Novinky.cz. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/358566-charlie-hebdo-opet-otiskne-karikatury-proroka-mohameda.html> [online] [cit. 2018-05-10]

Příloha č. 3: Logo pořadu *The Daily Show with Jon Stewart*

The Daily Show with Jon Stewart, 2015. 2658. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: Comedy Central, 22.6. 2015

Příloha č. 4: Logo pořadu *The Daily Show with Trevor Noah*

The Daily Show with Trevor Noah, 2018. 3096. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: Comedy Central, 3.5. 2018

Příloha č.5: Logo pořadu *The Late Show with Stephen Colbert*

The Late Show with Stephen Colbert, 2018. 474. díl [epizoda z televizního pořadu].

New York, CBS, 8.1. 2018

Příloha č. 6: Logo pořadu *Last Week Tonight with John Oliver*

Last Week Tonight with John Oliver, 2018. 121. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: HBO, 25.2. 2018

Příloha č. 7: Falešná pornografická scénka z epizody pořadu *The Daily Show with Trevor Noah*

The Daily Show with Trevor Noah, 2018. 3096. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: Comedy Central, 3.5. 2018

Příloha č. 8: Část pořadu *Last Week Tonight with John Oliver*

Last Week Tonight with John Oliver, 2018. 120. díl [epizoda z televizního pořadu]. New York: HBO, 18.2. 2018

Příloha č. 9: Úvodní monolog Stephena Colberta v epizodě *The Late Show*
The Late Show with Stephen Colbert, 2018. 541. díl [epizoda z televizního pořadu].
New York, CBS, 3.5. 2018

Príloha č. 10: *Thomas Nast: The first Republican elephant*

HESS, Stephen; NORTHROP, Sandy, 2011. *American political cartoons: the evolution of a national identity, 1754 - 2010*. New Brunswick: Transaction Publishers. ISBN 978-1-4128-1119-4, s. 27

